CITIȚI „DREPTATEA", TRIBUNĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI !

Director
PAUL LĂZĂRESCU

Redacția și Administrația
Calea Victoriei, Nr. 133, et. 2
Sector 1, cod 70179
B.C.R.S.M.B.
4510.50.11.06
Telefon : 50.41.25.
Telefax : 50.64.44

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC — CREȘTIN ȘI DEMOCRAT

ANUL XXIII
(Seria a IV-a nr. 415)
4 pagini — 5 lei
JOI
25 iulie 1991

O majoritate obedientă

Rar a existat în analele noastre parlamentare o majoritate de obediența aceleia feseniste. Depersonalizată și lipsită de conștiința valorii ei, o întruchipare a voinței naționale, se comportă în raport cu puterea executivă de o manieră lamentabilă. Vrea guvernul să dobindească împuterniciri speciale ? Parlamentul se grăbește să i le acorde fără nici o reticență și preocupare de a-și menține nealterate prerogativele. Năzuiește guvernul — în unele cazuri — să aplice o procedură de urgență în adoptarea unor proiecte de legi ? Parlamentul prin majoritățile sale se aliniază imediat. Dacă în sinul lui nu s-ar mai auzi și vocile opoziției, chiar în limitele lor firave, s-ar putea crede în mod justificat că avem de-a face cu o Mare adunare națională pusă să edicteze legi chiar în această fază de tranziție.

Culmea obedienței a fost atinsă săptămina trecută, cînd i s-a prezentat mult așteptatul proiect de lege pentru privatizare, teoretic o reglementare hotărîtoare pentru regenerarea noastră. Grăbită să execute directivele guvernului de a-i da instrumentul legal de remodelare a societăților comerciale majoritatea fesenistă a dorit, în fond, să copiușească prin număr glasul opoziției. Ce se solicita ? Dată fiind importanța copleșitoare a proiectului adus în discuție, amendamentele și propunerile alternative, înainte de a intra în dezbaterea din plen, să fie luate în studiu de comisiile de specialitate. Scopul urmărit de opoziție era de a se ajunge la o lege echitabilă și echilibrată prin care să se satisfacă cele mai vitale interese reformatoare. Se mai spera, evident, că printr-o dezbatere mai accentuată în comisiile de specialiști se va realiza o mai puternică infuzie de liberalism și privatism într-o economie grav afectată de etatism și colectivism.

Cum au reacționat majoritățile din Cameră și Senat ? Beneficiind de o poziție dominantă numeric și ideologic, în locul unei atitudini responsabile, invocînd pretexte ridicole, s-au făcut surde față de sugestiile opoziției, considerînd privatizarea un fel de apanagiu al partidului fesenist. Guvernul însuși, prin ministrul Adrian Severin, le-a încurajat în această direcție dovedindu-se nu numai grăbit, tocmai acum în faza dezbaterilor publice, dar și intolerant. În lumina acestei atitudini apare contradictoriu faptul că deși teoretic afirmă nevoia unui guvern de uniune națională, prin practica politică se vădește o altă tendință. Dintr-o asemenea perspectivă, formula primului ministru, de guvern de uniune națională, apare ca o pură mistificare, în fapt satelizarea unor partide minuscule și a unor veleități de funcții ministeriale.

Pe un asemenea fond de grabă nejustificată și intoleranță atît a guvernului cît și a majorităților parlamentare a survenit o reacție demnă din partea opoziției alcătuită nu numai din partidele din Convenția democratică, ci și din alte elemente politice, inclusiv cîțiva disidenți fesenești. A apărut astfel în Cameră un grup de 78 deputați, căruia i s-au adăugat senatorii liberali și țărăniști, precum și grupul UDMR. Toate aceste elemente au cerut o dezbatere prealabilă a alternativelor în raport cu legea guvernamentală. Numai că, prin mașina de vot, majoritatea fesenistă a crezut că poate nesocoti o asemenea voință. A survenit un clivaj important în Parlament urmat de părăsirea corpurilor legiuitoare de un număr relativ mare de deputați și senatori, practic a întregii opoziții democratice. Guvernul și exponenții majorității, în locul unei analize lucide a situației, s-au lansat într-o acțiune de incriminare de o manieră lamentabilă și neconvingătoare.

Gestul opoziției democratice a avut însă rezonanță. Se dovedea clar că puterea fesenistă nu tolera o dezbatere reală și aprofundată a uneia dintre cele mai importante măsuri din această perioadă de tranziție, deschizîndu-se chiar o criză parlamentară. Consecințele ? Alterarea imaginii externe a puterii feseniste. Încercînd să evite această situație, președintele Ion Iliescu se remarcă printr-o intervenție „conciliatoare". Vinovat prin mineriadă de pierderea unei mari părți din creditul moral dobîndit pe plan extern, în fapt, președintele a recunoscut legitimitatea doleanțelor opoziției. Majoritățile din corpurile legiuitoare, tocmai pentru că s-au comportat ca anexe ale guvernului, în cazul unei schimbări de atitudine, sînt în situația de a se dezice de propriile decizii, vor deveni, oare — aceste majorități — mai receptive la curentele de opinie din țară ?

APOSTOL STAN

MITINGURI PNȚ-CD ÎN JUDEȚELE DOLJ ȘI VÎLCEA

Simbătă, 27 iulie, a.c., orele 10 are loc în sala Teatrului Liric din Craiova o întîlnire a conducerii partidului nostru cu locuitorii Doljului. În aceeași zi, la orele 16, va avea loc la Casa Universitarilor întîlnirea conducerii PNȚ-CD cu intelectualii doljeni.

Duminică, 28 iulie a.c., la Casa Sindicatelor din Rîmnicu Vîlcea, are loc la ora 10, întîlnirea conducerii PNȚ-CD cu locuitorii județului Vîlcea.

La aceste întîlniri vor lua cuvîntul dl. Corneliu Coposu și alți conducători ai partidului.

Sînt invitați să participe membrii și simpatizanții PNȚ-CD.

CONSTITUȚIA SUB LUPĂ

A apărut proiectul !

Săptămîna trecută a fost dat publicității proiectul Constituției României, întocmit de comisia de redactare, proiect ce urmează a fi supus dezbaterilor Adunării Constituante în cursul lunii septembrie, îndată după vacanța parlamentară.

Am putut cu toții să luăm cunoștință de textul proiectului noii Constituții grație excelentului supliment al ziarului România liberă, care publică, spre comparare, și Constituția din 1923, ultima noastră Constituție democratică. Editat în condiții grafice deosebite, suplimentul marelui ziar dă posibilitatea TUTUROR CETĂȚENILOR să ia cunoștință din timp de viitoarea lege de bază a țării, s-o compare cu Constituția din 1923 și să-și exprime acordul sau dezacordul cu textele propuse.

Este nu numai un DREPT al cetățenilor, ci și o INDATORIRE a lor de a cunoaște din timp proiectul propus Adunării Constituante, deoarece — așa cum prevede art. 148 — după adoptarea ei de către camerele reunite ale Parlamentului, Constituția va fi supusă unui REFERENDUM.

Prin votul nostru, vom avea așadar cu toții posibilitatea de a ne exprima opinia asupra legii fundamentale a țării. Și trebuie s-o facem ÎN DEPLINĂ CUNOȘTINȚĂ DE CAUZĂ, examinînd nu numai textul proiectului, ci reflectînd asupra lui, prin propriile noastre mijloace, ale fiecăruia din noi, dar și cu ajutorul comentariilor făcute de specialiști.

Este ceea ce rubrica **„Constituția sub lupă"** se și vrea : o explicație a textelor ce vor fi supuse votului popular și un ajutor dat cetățenilor în vederea formării opiniei fiecăruia din noi, în scopul aprecierii numeroaselor implicații ale textelor pe care le analizăm.

Importanța textului ce va fi supus votului nostru cu ocazia referendumului este IMENSĂ. Căci — după cum putem citi pe prima pagină a suplimentului editat de România liberă — CONSTITUȚIA : CUM VA FI, AȘA VOM TRĂI.

De prevederile viitoarei Constituții depinde dacă noi, cu toții, vom fi sau nu LIBERI și cît de liberi vom fi. Depinde dacă vom fi sau nu o țară DEMOCRATICĂ și cît de democratică va fi România. Depinde dacă vom fi o țară care să dispună de un STAT DE DREPT și în ce măsură acest deziderat va fi realizat.

De votul fiecăruia din noi depinde soarta fiecăruia din noi. Dar nu numai atît. De votul fiecăruia din noi depinde soarta soților/soților, copiilor, părinților, rudelor, prietenilor, cunoscuților și necunoscuților noștri. A fiecăruia din noi și a tuturor celor care am suferit și care vrem să nu mai suferim.

Este pentru prima oară cînd

Av. RĂSVAN DOBRESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

TELEX „DREPTATEA"

R.TV.

Din surse parlamentare am aflat că, în cadrul RTV funcționează 83 directori. Pentru a nu mai avea probleme economice, direcția televiziunii solicită majorarea prețurilor abonamentelor. Deci, nu subvenții de la parlament... Tertipul cu mutarea Cronicii parlamentare la o oră tîrzie a avut, deci, drept scop „sensibilizarea" deputaților și senatorilor noștri, care sînt deosebit de curioși să-și vadă chipurile și, în al doilea rînd, să-și urmărească intervențiile oratorice.

ÎNVĂȚĂMÎNT

Inspectorul general școlar al județului Argeș și-a dat demisia. „Încă 6 inspectori au fost excluși din inspectorat și se analizează, în continuare, situația altora.

FORESTIERĂ

În urma ploilor, în județul Buzău au fost înregistrate numeroase pagube. Departamentului industriei lemnului i-a fost alocată suma de 400 milioane lei, respectiv 700 milioane, după noile schimbări de prețuri. Au fost cheltuite numai 140 milioane, deci există fonduri pentru reparațiile care au început. Pentru o finanțare suplimentară există propunerea de a se exporta cantitatea de 12 mij metri cubi lemn. Ea provine din Camera Deputaților și a fost luată în considerare.

PRECIZĂRI

Popularizarea legilor aprobate de Parlamentul României nu intră în atribuțiile Ministerului Justiției, a precizat dl. subsecretar de stat Lucian Stingu. Aceste cunoașteri, de o importanță deosebită, sînt asigurate de compartimentele specializate ale agenților economici. Cînd se produc încălcări ale legilor, a mai precizat dl. Stingu, instanțele judecătorești nu se sesizează din oficiu.

BURSE

Anul trecut au fost prezenți în țara noastră, la studii, 2 000 studenți basarabeni, o mie de elevi și o mie de persoane pentru mediu universitar. (În anul școlar următor se vor asigura condiții pentru peste 4 000 de basarabeni.

OCUPAȚII

În domeniul industriei textile și sectorul pielăriei-încălțăminte își desfășoară activitatea 11,5 la sută ingineri, economiști și alte cadre cu pregătire superioară. Dacă mai scădem și personalul auxiliar neimplicat direct în activitatea productivă (secretare, funcționari etc.) care o fi procentul celor care produc cu adevărat ?!

ARENDĂ

În elaborarea proiectului Legii arendei, specialiștii Ministerului Agriculturii și Alimentației cu făcut o largă documentare în legislația iubitei noastre țări prietene, Franța, și cea a Ministerului Agriculturii din provincia Manitoba, Canada. Păzea !

ORFANI

În România există 78 de leagăne pentru copiii în vîrstă de la zero la trei ani.

Conjurații prietenoase

Tristețea de acasă

Dacă îți faci bagajele și te duci să-ți petreci restul zilelor într-o țară străină, se spune că te supui unui puternic stress, că, mai mult ca sigur, te îmbolnăvești de ceea ce se cheamă alienare.

Povestea „OZ" (despre care am mai scris aici) ne învață că : „there is no place like home". De acord. Să vedem, însă, ce se întîmplă dacă **nu-ți faci** bagajele și **rămii** să-ți petreci restul zilelor la tine în țară adică aici, în țara românească.

Din păcate, se întîmplă același lucru : adică îți asumi o mare tristețe. Rămînerea acasă e extrem de costisitoare în plan psihic. Nu-i deloc ușor să trăiești într-o atmosferă în care mediocrul e girată de la „cel mai înalt nivel". Nu-i deloc simplu să trăiești într-o țară în care neadevărul e cultivat cu religiozitate. Nu-i ușor să trăiești într-o țară în care mulți au fost omoriți și cei vinovați sînt bine mersi, prin palatele lor. Nu-i deloc ușor să trăiești avînd pe conștiință sute (sau cine știe cîte) de vieți omenești care au fost jertfite în templul unei istorice mistificări, pentru a legifera puterea instalată prin fraudă morală.

Sigur că n-ai cum să te solidarizezi cu vinovații dar, atît timp cît ei rămîn nepedepsiți, e imposibil să nu te simți vinovat și complice.

Paradoxul românesc de după „revoluție" constă în aceea că ucigașii (dovedind un cinism de nivel profesional) nu-și fac nici o problemă, în vreme ce martorii la crimă sînt cei care se simt vinovați.

Poate că multele „soboare" de preoți fără de care, în ultima vreme, nimic nu se mai poate face la noi) ar trebui să se roage nu atît pentru iertarea păcatelor celor omoriți, cît pentru pedepsirea asasinilor.

Oricum, Dumnezeu va face cele de cuviință și fără ajutorul „locotenenților" săi în sutană care dau în bănci să împrăștie tămîie fumurie nă peste „prima revoluție din lume transmisă în direct"

LUCIAN VASILESCU

Sfîrșitul inocenței

Scenariul a fost banal. Dar ați știut că nu va da greș. Căci mai toate poveștile la români au cîte un Făt Frumos, care în afara înzestrării din nume, mai este isteț, curajos și are marele merit de a ieși învingător în toate împrejurările. Ce-i drept, în cărțile de literatură prescolară, mai apărea și cîte o Ileană Cosînzeană. Nu cred că era prea greu de găsit și astfel tacimul ar fi fost complet. De ce doar dumneavoastră să fiți primit cu urale, de acum consacrate, de genul : „Nu vrem Kent, nu vrem valută...!" Chiar nu v-ați gîndit că există și întreprinderi cu personal masculin majoritar ? Păi, drept e ? Gîndiți-vă dacă una din fătucile care ne tot desfată privirile, în ultima perioadă, la concursurile de frumusețe transmise de TVR, v-ar fi ajutat în muncă, vizitînd „Faur"-ul : ce ne-am mai fi îmbogățit cunoștințele în materie de sloganuri ! Ducîndu-vă tot dumneavoastră și acolo, ce-i drept s-au strigat destule, dar cu un alt conținut. Ba chiar gurile rele au vorbit despre faptul că mulți flăcăi de la întreprinderea sus numită și-au manifestat dorința să-și încerce puterile în luptă dreaptă cu dumneavoastră. I-ați refuzat, iar ei

B. GABRIEL

(Continuare în pag. a 2-a)

Calende ieseniste

Deosebirea dintre „calendele grecești" și „calende feseniste" este numai una de formă. Prima expresie își are originea în Roma antică. Cea de-a doua, în zilele noastre și vine de la (Petre) Roman.

Strămoșii noștri latini foloseau pentru înscrierea creditelor acordate și a termenelor de scadență așa-numitele „calendarium". Dobînzile se încasau nu la sfîrșit odată cu rambursarea datoriei ci lunar — obicei preluat de la greci, de unde și expresia de grecești. — Acest fapt făcea ca termenul de stingere a datoriei să se prelungească la nesfîrșit...

Guvernul d-lui prim ministru și-a asumat față de poporul român obligația de a scoate țara din necaz. La 20 mai ('90) a primit așadar un credit moral. Termenul limită pentru onorarea acestui angajament față de creditorii de atunci nu se întrezărește încă. Credem că nu greșim dacă facem analogia între Roma din perioada antică și epoca Roman din anul 1991.

Dacă rămînem puțin cu gîndul la obiceiurile din perioada sclavagistă, nu ne putem opri să ne aducem aminte de tratamentul la care erau supuși debitorii insolvabili. Ei nu pățeau „altceva" decît intrau pur și simplu în proprietatea creditorului. Ca sclavi. Puteau fi vînduți la licitație, bătuți sau omoriți. Dar cum omenirea a evoluat, nimeni nu se mai gîndește astăzi la asemenea prăpăstii (Doamne ferește !). Pentru că sîntem creștini și înțelegători. Și pentru că în curînd ne vor vinde „ei" pe noi la un preț de nimic. Dacă vinzi astăzi o fărîmiță și mîine încă una, poți să faci rost de banii necesari viitoarei campanii electorale. Atunci „vor" promite din nou cu zîmbete și trandafiri, că pînă la viitoarea scadență creditul moral față de alegători va fi onorat...

Și uite așa, dincolo de orice glumă, frontul „nostru" își aduce totuși o contribuție originală : „calendarium FSN".

CLAUDIU DOLTU

Colțul unui vechi album din România Mare

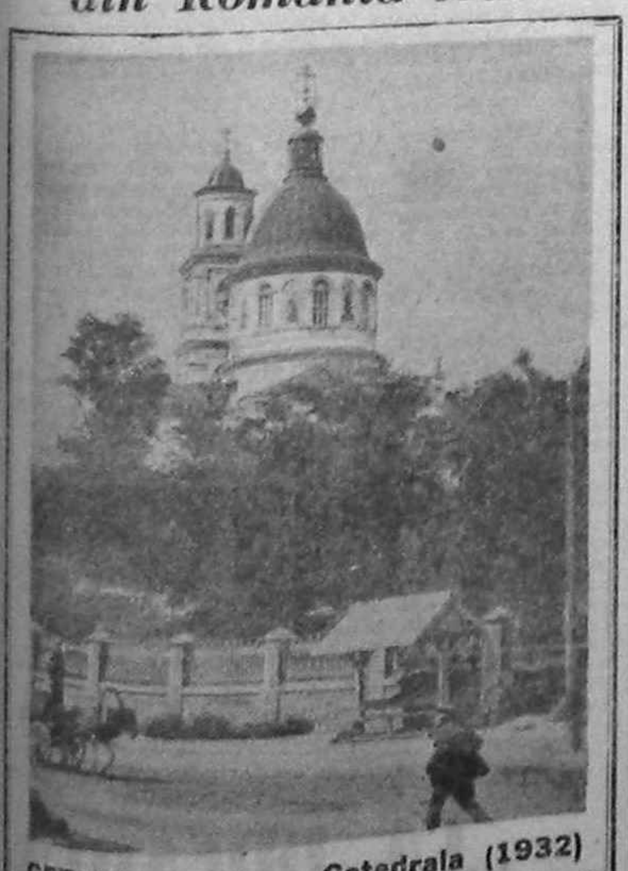

CETATEA ALBA — Catedrala (1932)

A PRINS VULPOIUL RANA !

Ultimul produs al luminatelor minți guvernamentale — proiectul Legii privatizării — a limpezit apele tulburi ale vieții noastre politice. S-a văzut acum clar cine are principii sănătoase și judecă limpede și cine se ghidează după interese proprii. Guvernul ține cu tot dinadinsul ca proiectul legii să intre în discuția Parlamentului în forma pe care o are acum, deoarece majoritatea de care dispune în cele două Camere îi permite să blocheze orice modificare de fond în decursul dezbaterilor. Ținînd cont de insistența Executivului, este clar că este ceva putred în... proiectul Legii privatizării ! De altfel, chiar cenzurată și exilată la ore „mici", emisiunea „Cronica Parlamentului" a reușit să dea o imagine destul de exactă a subrezeniei argumentelor pe care le invocă în favoarea lor susținătorii Guvernului, care — cel mai adesea — nu mai au altă resursă decît insulta grosolană la adresa celor care îi se opun. Punctele de vedere ale opoziției au condus la o concluzie fără dubii : **proiectul guvernamental este nu numai defectuos conceput, dar încalcă însăși legile votate anterior în Parlamentul României !** În aceste condiții, afirmația d-lui Iliescu — conform căreia actualul proiect de lege nu face altceva decît să creeze cadrul de aplicare a legilor nr. 15 și 31 din 1990, — nu mai stă în picioare. Dacă pînă și dl. senator Bîrlădeanu a atacat proiectul guvernului exact în punctele-cheie care au constituit ținta criticilor opoziției, este clar ce nivel de „calitate" are proiectul prezentat.

Noua inițiativă legislativă a Executivului a condus la discuții mult mai aprinse decît Tezele pentru Proiectul de Constituție și decît multe alte legi trecute „abil" prin Parlament. Deosebirile de păreri au fost atît de mari încît orice conciliere s-a dovedit imposibilă, opoziția retrăgîndu-se de la lucrările celor două Camere, în momentul în care s-a văzut clar că majoritarii nu au de gînd să renunțe la proiectul aberant pe care Guvernul l-a trimis spre aprobare. Această decizie este un act politic extrem de important. În mod evident, motivele pentru care diversele partide au părăsit Parlamentul sînt diferite. **Cu atît mai mult ridică semne de întrebare un asemenea proiect, care generează aceeași reacție la formațiuni politice cu orientări atît de diferite !**

Reprezentanții FSN au calificat intransigența opoziției în fel și chip, încercînd să acrediteze ideea că motivele pentru care această critică proiectul Legii privatizării ar fi — nici mai mult, nici mai puțin — lipsa de cunoștințe de specialitate și dorința de a boicota reforma. Deci, reprezentanții opoziției ar fi niște nepricepuți și niște retrograzi ! Se pare că FSN chiar crede faptul că a adunat toate capetele luminate din țara asta ! Frontul a adus ca argument suprem al superiorității proiectului propus de Guvern, faptul că acesta a fost elaborat cu sprijinul unor firme occidentale de primă mărime în domeniu. Să lămurim odată lucrurile : **firmele respective au fost angajate și plătite de către Guvern. În consecință au elaborat un proiect de lege conform cu dorințele celor care l-au comandat.** Fondul legii aparține Guvernului și numai formularile aparțin — eventual — consilierilor invocați. Și tocmai fondul este criticat !

În timpul ședinței furtunoase din Cameră, dl. Marian Enache a afirmat că — deși este o decizie-limită — boicotul lucrărilor este o practică destul de des utilizată în toate regimurile parlamentare. Ca, după aceea, în comunicatul prezentat la Televiziune să recurgă la alfel de termeni. S-au cerut atunci alte runde de discuții pentru a concilia părțile. Ținînd cont de ceea ce înțelege FSN prin „a discuta" cu adversarii săi politici, nu ne mirăm că nu s-a putut ajuna acest conflict. Ce fac, însă, paralmentarii fideli d-lui Roman ? Siguri pe ei din pricina numărului de votanți pe care pot conta în Parlament, trec la discutarea și votarea legii pe articole, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic deosebit !

Și pentru ca lucrările să se termine în bună tradiție fesenistă, d-nii Marian Enache și Adrian Severin vin „în fața națiunii", la emisiunea „Actualități" și aruncă cu noroi în aceia care au pus interesele celor care i-au ales mai presus decît diurna de deputat sau senator. Lipsa de respect față de colegii de Parlament a d-lui Marian Enache nu a fost egalată decît de „lesirea" d-lui senator Văcaru, al cărui ton reamintea în mod penibil de prelucrările ideologice care au constituit activitatea domniei sale de pînă în Decembrie '89. S-a mers pînă acolo încît s-a afirmat că gestul opoziției este hepatriotic ! Adică cine nu e cu Frontu', nu e un bun român ! Mai degrabă invers, dacă se vor perpetua asemenea inițiative. De cîte ori este prins pe picior greșit, Frontul începe să se valte și să îi acuze pe „ceilalți" că nu pun umărul. La ce să pună umărul ? La distrugerea totală a țării ?

Frontul nu a fost deranjat de faptul că opoziția a părăsit lucrările Parlamentului și a dat în vileag matrapazlîcurile cuprinse în proiectul de lege cu pricina. „Voiajții" credincioși FSN-ului sînt destui pentru a putea adopta legea chiar în lipsa opoziției, iar pe opinia publică Frontul nu a dat doi bani nici pînă acum. **Altceva îi deranjează pe „ema-**

CARMEN IANU

(Continuare în pag. a 2-a)

www.arhivedusu.ro

S.O.S. CINEMATOGRAFIA ROMÂNEASCĂ

Cultura nu putea rămîne departe de acțiunile Puterii. Nu însă, în sensul normal, firesc, obligatoriu am zice, de a o ajuta și sprijini inclusiv cu fonduri. Ci numai cu intenția vădită, dar nu și declarată, de a-și subordona cît mai mult din actul de cultură, de a-l pune sub obroc. Este concluzia indubitabilă a conferinței de presă ținută de Arhiva Națională de Filme, instituție cunoscută din cadrul Centrului Național al Cinematografiei și care se bucură de un binemeritat prestigiu. Afiliată la Federația Internațională de profil, aflată sub egida UNESCO, păstrînd filmele în ciuda unor condiții improprii pe care nimeni în ultimii ani nu se deranjează măcar să le ia în considerare, A.N.F. a pus la dispoziție filme tuturor celor ce le-au solicitat pentru motive intemeiate.

Dar cum mai marii zilei au pus ochii pe cinematografie, au început să o destacă bucată cu bucată. Astfel prima felie cu care s-au servit a fost studioul de filme documentare Sahia — căruia nu i s-a schimbat încă numele acelui pretins zlarist care lăuda „măreața Uniune" în timp ce Panait Istrati scria cutremurătoarea sa „Spovedania unui învins", studio pe care l-au scos de la C.N.C. pentru a-l trece sub autoritatea recentului înființat Departament al Informațiilor (mai știe cineva cîte Departamente avem ? dar care nu sînt ministere, Doamne Ferește !). Departamentul are intenții nobile și curate, cu scopul îmbunătățirii imaginii României în lume, și mai are în subordine și Agenția Română de Presă, dar nu are nimic comun cu o anumită Secție a fostului C.C. ! Pentru a completa zestrea și a-și întinde și mai mult tentaculele i se alocă, noii creații, Arhiva Națională de Filme, în totalitate sau parțial numai, după împrejurări. Această nouă agresiune încearcă să fie justificată de noul mentor al informării naționale într-o convorbire foarte edulcorată și foarte doctă, avută în fața ecranului TV, cu un alt apostol al „tristei perioade" care și-a cîștigat rubrica „vîrstele peliculei" după și datorită unui atac pe cît de vehement, pe atît de suburban, la adresa lui Vartan Arachelian. Rubrica d-lui Caranfil folosește materiale cinematografice puse la dispoziție tot de A.N.F., fiindu-i poate frică că le va pierde.

Dindu-i-se prilejul să spună tot ce voia să spună, dl. Caius Dragomir, ca șef al noului Departament, s-a lansat în acuzații și supoziții incriminante: că la A.N.F. nu există pază corespunzătoare, că s-ar putea sustrage filme din arhivă, că nefiind recent inventariat nu i se cunoaște exact patrimoniul, că materialele ce se dau pentru folosire nu au garantată integritatea și restituirea etc.

Cu tot largul concurs al prezentatorului, intervenția nu a convins de fel nici atunci, iar după expunerea documentată a regizorului Savel Stiopul, director A.N.F., s-a destrămat cu totul, rămînînd ceea ce este în realitate, o încercare jalnică de a justifica agresiunea fățișă de acaparare.

Ar mai rămîne de stabilit care sînt motivele și substraturile acestei ofensive frontale asupra unei instituții respectate. Nici asta nu e prea greu de descifrat.

Există în A.N.F. nu una, ci multe, o serie întreagă de pelicule document a căror apariție în văzul lumii — ceea ce s-a întîmplat sporadic și oarecum surprinzător, dar a alarmat — ar deranja și chiar ar zdruncina serios niște piedestale abia clădite. Nu este nevoie de exemplificări, căci ele sînt la îndemîna oricui. Nu e mai sigur, ca toate aceste documente de arhivă să fie undeva păstrate la loc sigur sub mîna studioului cu nume prosovietic care ar avea și cheia pentru a nu permite accesul nepoftiților, iar la rigoare cele „destabilizatoare" ar putea să și dispară ?...

Cum mai știm noi și alte dispariții „cu cintec" !

Eventual, pentru a da o spoială de satisfacție și a dovedi spirit de compromis, studioul cu pricina ar putea renunța la filmele artistice care ar rămîne actualului depozitar și girant, permițîndu-i-se în felul acesta să mai existe, că tot nu prea interesează filmele artistice !

Aceasta a fost imaginea acoperită de umbre și suspiciuni cu care am plecat joi de la conferința de presă. Dar, luînd parte și la cea care a avut loc a doua zi și care a abordat și problemele generale de ansamblu ale cinematografiei din țara noastră, imaginea a devenit și mai întunecată, iar perspectivele din cele mai sumbre.

Am aflat din nou (cunoșteam cîte ceva mai de mult) de situația deplorabilă a echipamentelor și utilajelor, a lipsei de peliculă pentru producție care a ajuns la ultima resursă și a lipsei totale de fonduri pentru a se putea realiza noi filme sau pentru terminarea celor ce sînt în curs. Toate demersurile și memoriile făcute în toate părțile nu au dat nici un rezultat concret. A existat, la un moment, o aprobare a d-lui Eugen Dijmărescu care, pînă să se definitiveze și să fie operantă, s-a ajuns la finele anului 1990 și s-a ales praful de ea, trebuind ca totul să fie reluat de la capăt. Există și acum o aprobare de 64 de milioane lei, bani care sînt încă așteptați întrucît nu au fost primiți. Este de remarcat că această sumă reprezintă numai o creditare care urmează să fie restituită de C.N.C. imediat ce încasările realizate îi vor permite. Aici mai trebuie subliniat că toți cei ce au luat cuvîntul, reprezentînd diferite sectoare ale C.N.C., au susținut și argumentat că acesta nu are nevoie de subvenții și se poate întreține singur, numai să fie lăsat în pace și să nu i se facă șicane sau să i se pună obstacole. Acestea fiind însă, din păcate, prea numeroase și în afară celor sus-amintite. Se mai înființează regii de producție (autonome, cum ar fi Cinemarom), se protejează altele, se împarte și rețeaua de distribuție cinematografică cu rezervarea părții celei mai rentabile, se temporizează la nesfîrșit acordarea unor credite minore etc. Toate acestea nu fac aerul mai respirabil ci dimpotrivă miros a intenții necurate și a combinații subterfuge. Dacă primul informat și informator al țării se declară plin de regrete că nu avem un film care să reflecte noile realități — în cel mai autentic grai și concepție „ante" — ne putem da seama ce vizează toate aceste operații ofensive susținute de artileria argumentelor falsificate.

Este în joc însăși existența cinematografiei românești care speră și dorește să-și cîștige regimul de creație imaculat, care a fost prea mult terfelit ani în șir. Chiar cei ce au fost angrenați, mai mult sau mai puțin, în această perioadă de tristă amintire, se jură astăzi că n-au să mai facă. Noi le acordăm acest ultim credit și vom mai vedea ! Mai ales că au, după cum se vede, un adversar care chiar el le dă, tocmai prin asta, o primă tranșă la încrederea noastră. Adversar demascat și care nu trebuie lăsat să-i înăbușe sau să-i stăpînească !

IOAN FRINCU

ION MÂNDRESCU SAU VOLUME ȘI OGLINZI

Sculptorul întruchipează spiritul Bucovinei (Ion Mândrescu s-a născut la Suceava pe 13 iunie 1954), este tăcut și ușor introvertit. Demersurile lui artistice sunt de natură profund lăuntrică, realitatea materială își destăinuie forme unice, volume care își motivează energia prin contrariile lor, într-un raport complementar ; golurile devin umbre și adaos universului său renăscut din bronz și lemn.

Atelierul lui Ion Mândrescu este un deal de lut din care se zămislesc și renasc idei, plutitoare metafore, care fug prin lumina oglinzilor odată cu ființa noastră tulburată, nu atît de ineditul formelor, cît de semnele inițiatice conținute. Artistul pleacă dintr-un primordial element al crucii în jurul căreia se centrează întreaga lume, de la spațiul atelierului la cuptor, de la grădina, devenită expoziție permanentă în piatră și marmură, exprimînd o nebănuită forță, la ușa ca un portal de biserică sătească unind cele două spații de creație ale sculptorului, pînă la actuala expoziție de la SIMEZA (deschisă pînă la 30 iulie).

Artistul își rostește credința în Dumnezeu prin elementele creației sale asemeni țăranului legat de pămînt și profund în sentimentele și sensurile existenței sale ; se exprimă eliptic, fuge de cuvinte, de retorică. Mai degrabă urmărește reacțiile interlocutorului cu opera sa, puterea lui de decodare a sensurilor, de descifrare și amplificare a valorilor implicate : filosofice, estetice și morale deopotrivă. Prin interlocutorul, avizat sau nu, își urmărește finalitatea demersului plastic, pentru că Ion Mândrescu este tipul de creator fără odihnă care se caută și se regăsește în ceilalți, mereu frămîntat, contradictoriu, mulțumit și nemulțumit de sine, personaj unic și inimitabil. El este

OMUL

ca esență a naturii. În om se răsfring toate formele naturii materiale și spirituale, din om se desprind toate razele posibile. OMUL este Iisus, Omul este crucificarea lui Iisus, Omul este dramatica existență a lui Eminescu, Omul este durerea lumii creștine. OMUL, SPAȚIUL ȘI TIMPUL este osia istoriei ; în el se prăbușesc milenile ; este un angrenaj din care pornesc și se întorc spițele roții, care se sfărîmă tocmai prin energia umană în descompunere și în împlinire. Pagina memoriei este oglinda de bronz, soclul de insumare a umbrelor, a imaginii efemere, lecție polizată aproape de perfecțiune. Soclul este întinderea plană, nesfîrșita suprafață pentru derularea acțiunii omului, acțiune comentată simbolic prin crimpele de mișcare, prin fragmente de zbor. Pe semnul timpului omul se rostește doar cu mîinile prinse în fărîme stelare, un fragment din chipul uman străbate întregul univers sub mările semne de întrebare, rănita față a omului exprimă durerea trecerii, încercarea și gloria faptelor sale omenești.

CRONICA PLASTICĂ

Cele opt reliefuri sunt tot atîtea ipostaze ale omului, complementare imaginii centrale, care aduc aminte de Icar, de Manole, meșterul irosirii de sine, de răstignirea lui Horea pe roată, de zburătorul înfrînt de propriul său vis ; este ideea de iertare și împăcare umană, este apropierea omului de condiția divinității, a ființei care transcende materia în recuperarea spiritului.

Dintr-o mandală sculptorul Ion Mândrescu preia semnul crucii ca semne de orientare astrală, dar și dumnezeiască totodată, recuperează traseul solar printr-o pînză de pălanjen etajată într-un turn Babel, avînd la fiecare nivel multiple semne zoomorfe, geometrice, mistico-inițiatice mantre grafice, care deschid căile omului. Cele patru oglinzi, piloni de susținere ai pînzei de pălanjen sunt puncte cardinale, dar și fîntîni în care ne regăsim demersul (BABEL), ori fața inversă a căutării prin scufundare în negativul zilei (RECURENȚĂ) — două stări pe cît de reale prin materialitatea bronzului, pe atît de abstracte prin semnificație. Artistul coboară în timp, smulge imaginea zîmbrului (SIGILIUL I și II), primul un relief al imaginii, al doilea urma, semnul sigiliului, umbra ca realitate. INSINGURARE este chipul unei măicuțe frîntă de durere, îndoită ca o rugăciune lîngă mormînt, fața ei este numai valuri ale durerii și doar degetele uscate, subțiri ale mîinii ies dintre faldurilor într-un semn al disperării fără leac. STRUCTURA DESCHISĂ ori MAREA TRECERE, motivul scarabeului sub semnul începutului de lume, organizează volumele în spații plane, unde se confruntă energiile, părți de sferă motivează cuburi ori prisme într-o logică plastică de mare curaj.

Lui Ion Mândrescu nu-i este teamă să lăcrimeze în bronz mina unei sfinte, nu-i este teamă de roua care rătăcește asemeni ochilor în oglinzile de bronz, nu-i este teamă de puritatea gîndurilor sale.

Două piese din lemn, CIRCULARITATE și LA LIMITA DINTRE SPAȚII îl definesc în măsura în care îl definește bronzul ; arcul rîndult ca o supremă construcție pe cele trei capete-simbol generează un templu călător prin generații ori marea regăsire a ascetului în meditație.

Prin cea de a treia personală, Ion Mândrescu, nu-și îngăduie eroarea și nici jocul gratuit. El lucrează într-o materie sortită duratei. EMINESCU dăruit mînăstirii Sucevița (pe cine a tulburat Eminescu atît de mult încît să-l arunce de pe soclu ? !) alături de celălalt chip, Eminescu și MEDITAȚIE, dăruite și așezate dincolo de Prut, în aceeași casă a limbii eminesciene, îl mărturisesc pe Ion Mândrescu plenar ca un mare portretist, un sculptor al mîinilor și al durerii, un sculptor al ideilor nobile care ființează în tainele pămîntului românesc.

ION IUGA

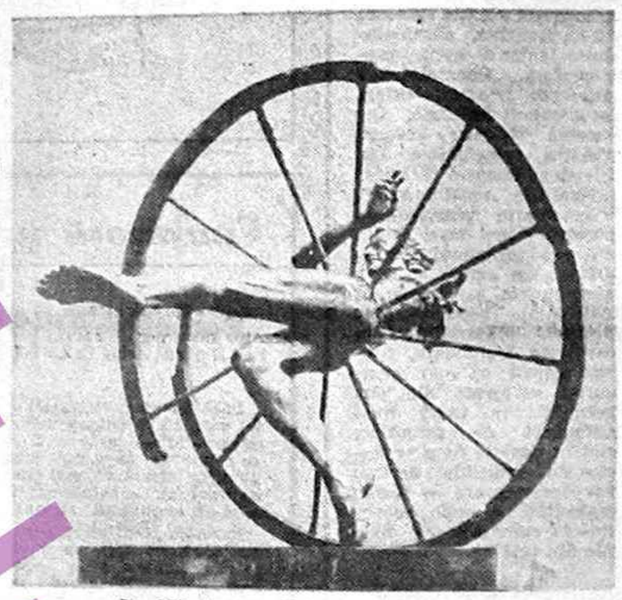

Ion Mândrescu : Omul, spațiul și timpul
Foto : TUDOR CRISTEA

JOIA FILATELICĂ

A apărut, în fine, seria „Mănăstiri" ● Deși trebuia să apară încă din anul 1990 cu valorile de 0,50, 1,50, 2, 3, 4 și 5 lei atît definitivarea valorilor, cît și documentația ce a stat la baza noii serii sînt — din nou — în suferință ● Valorile definitive ce compun seria sînt 1, 1, 4,50, 4,50, 8, și 9 lei. Ca la proști ! De două ori cîte două mărci poștale poartă o aceeași valoare : 1 și respectiv 4,50 lei. Acest procedeu tocmai acum cînd este atît de acută nevoia de valori diferențiate în funcție de tariful poștal. Nici o valoare de 0.50 lei necesară în completări de tarif (sînt frecvente mărcile uzuale de 4 lei, la tariful de 4,50 lei o scrisoare simplă la intern) și nici o valoare care să corespundă expedițiilor în străinătate unde pe trimiteri trebuie să aplicăm în mod frecvent cel puțin trei mărci poștale pentru a asigura tariful ● Datarea construcției mănăstirilor (prin precizarea secolului) este făcută la întîmplare. Tot ca la proști ! La trei dintre valori se precizează data fundării lăcașului de cult, deși construcția, ilustrată pe marcă nu mai corespunde cu aceea inițială. Astfel, „Mănăstirea Curtea de Arges" este arătată ca datînd din **secolul XVI** (de fapt 1512), în timp ce imaginea reprezintă refacerea integrală (cu modificări) de la 1886, „Mănăstirea Putna" este arătată ca datînd din **secolul XV** (de fapt 1466) deși nu mai are original decît turnul tezaurului Moldovei, iar „Mănăstirea Agapia" este arătată ca datînd din **secolul XVII** (de fapt 1644), în timp ce imaginea reprezintă deasemeni o refacere integrală de la sfîrșitul secolului XIX. La celelalte trei valori s-a procedat invers, precizîndu-se data construirii mănăstirii ilustrate pe marcă, de fundarea lăcașului de cult este anterioară. Astfel, „Mănăstirea Vărătec" este arătată ca datînd din **secolul XIX** (de fapt 1807) deși este înființătăla 1788, „Mănăstirea Golia" este arătată ca datînd din **secolul XVI** (de fapt 1653) deși este înființată la 1564 și „Mănăstirea Sucevița" care este singura arătată corect ca datînd din **secolul XVI** (de fapt 1585) și reprezintă în cazul original ● Noi am fi optat pentru înscrierea datei la care s-a edificat construcția redată pe marcă poștală — anume cînd precis, iar nu secolul. Propunerea se bazează pe faptul că înființarea majorității acestor mănăstiri s-a făcut pe locuri unde existaseră anterior vetre de călăhăstrie românească, iar construcțiile s-au refăcut (în timp) de mai multe ori în funcție de cutremure, incendii sau răutatea omenească ● Dar, ce importanță mai are acum o asemenea discuție după ce respectivele mărci poștale („acești adevărați ambasadori ai culturii românești") au pornit-o tropa, tropa, jungînd în... întreaga lume. Și apoi, cine să stea să se mire cînd la putere sînt cei mai buni, „Tehnocrații" din Roman.

S.D.

A PRINS VULPOIUL RANA !

(Urmare din pag. 1)

nali". Și anume faptul că această retragere masivă a opoziției de la lucrări va atrage atenția străinătății că se petrece ceva necurat cu reforma în România și că poziția guvernului Roman a început să devină dubioasă pentru o mare parte a românilor. Toate speranțele de ajutor economic din afară se leagă de credibilitatea guvernului în interior. Totalitatea promisiunilor de ajutor financiar este condiționată de existența unei reforme reale a sistemului. Vilva creată în jurul actualului proiect de Lege a privatizării va face ca cei interesați să se uite mai atent la ceea ce se întîmplă în România. Iar această curiozitate nu va avea alt efect decît adîncirea neîncrederii în conducerea actuală de la București. Această situație ar avea urmări catastrofale pentru Front. Deja mizeria produsă de un an și jumătate de guvernare fără cap a început să amenințe serios liniștea alegilor de la 20 mai. În plus, se apropie alegerile. Fără o masivă transfuzie de capital străin și un ajutor substanțial din străinătate campania electorală a FSN-ului va fi un fiasco. Acest partid nu se va putea baza nici pe un program (deoarece oricît de bun ar fi acesta, nimeni nu va mai crede în aplicarea lui), nici pe calitatea candidaților săi (din care mulți și-au dat arama pe față). Singura posibilitate rămîne „mituirea" electoratului, așa cum a procedat Frontul și la 20 mai. Dar cu ce bani ? Bugetul a fost secătuit, economia a fost adusă în situația de a nu mai produce nimic. Salvarea poate veni numai din străinătate, atît pentru „capacitarea" electoratului cît și pentru reanimarea economiei. În situația de față, în care prestigiul formațiunii de guvernămînt este atît de sifonat, ajutorul masiv al Occidentului devine mai mult decît improbabil, iar investitorii străini se vor feri ca de rîie de o țară în care legislația economică este atît de dubios concepută. Speriat de o asemenea perspectivă sumbră pentru el, FSN-ul țipă ca din gură de șarpe că opoziția nu vrea reforma, după ce tot el a făcut tot posibilul să compromită ideea de reformă. Nu se mulțumește cu atacarea violentă a adversarilor politici, ci umblă și cu „pîra la Sultan", adică dă fuga la președintele Iliescu să se plîngă că i se pun bete în roate. Receptiv la doleanțele colegilor de idei, dl. Iliescu i-a convocat mintenaș pe turbulenții la Cotroceni la o Ședință de lucru, asumîndu-și rolul de mediator între Front și opoziție. Ținînd cont de gravitatea problemelor, credem că optimismul președintelui — afișat la conferința de presă din 18 iulie — este supradimensionat.

Toți musafirii noștri de peste hotare au fost invitați în fața celor două Camere legislative să vadă tot omul că avem și noi o opoziție, care are chiar dreptul de a lua cuvîntul de la tribuna Parlamentului pentru a ura „bun sosit" distinșilor oaspeți. În momentul în care opoziția a început să-și ia rolul în serios și riscă să sifoneze și mai mult fațada conducerii de la București, FSN-ul a pus mîna pe arme. Se încearcă acum același scenariu de acum un an, de denigrare a celor care atrag atenția asupra intențiilor necurate ale Puterii. Lamentările ipocrite și amenințările irresponsabile nu merită decît un singur răspuns : „Aha ! A prins vulpoiul rană !"

P.S. „Războiul" declarat de proiectul legii privatizării fiind în toi, FSN-ul trimite în linia întîi „artileria grea" : președinții celor două comisii economice ale Parlamentului (ambii membri FSN). Cu toate încercările d-lui Marian Enache de a le aminti domnilor cu pricina că ne aflăm, totuși, în România anului 1991 și nu în anii comunismului, aceștia au perseverat în proslăvirea rolului conducător al statului în economie. În locul „focului de artificii" pe care s-a contat, domnii Blaga și Momanu au reușit să aprindă o cutie de chibrite fabricate la Brăila, care nu iau foc nici puse pe aragaz.

La conferința de presă a FSN-ului din ziua de 17 iulie 1991, dl. Severin a afirmat că acuzațiile aduse de opoziție nu sînt susținute cu argumente. Dacă a avut curiozitatea să asculte comunicatul prezentat de dl. Nae Bedros, a căpătat și argumentele dorite. Dl Severin a mai avertizat că și Frontul va vota Legea privatizării fără opoziție, după cum și „PNL a votat Constituția din 1923 fără tărăniști".

Ți-e mai mare dragul să-i asculți pe „analiștii" Frontului cum iau la bani mărunți acțiunile opoziției. Ultima concluzie — prezentată în emisiunea „În fața națiunii : partidele politice" din 18.07.a.c. — a pus capac la toate : FSN-ul s-a hotărît să împartă partidele în două categorii : pro-reformă și anti-reformă, „anti" fiind — bineînțeles — opoziția parlamentară. Iar poziția d-lui Petre Roman nu a făcut decît să confirme gîndurile sale bune în ce privește colaborarea cu cei ce gîndesc altfel decît Frontul. Doamnelor și domnilor care nu doriți ca statul să vă mai vîre mîna în buzunar pînă la cot, sînteți antireformiști, pentru că sînteți anti-Front !.

CITIȚI ȘI RĂSPÎNDIȚI ZIARUL „DREPTATEA"

Sfîrșitul inocenței

(Urmare din pag. 1)

s-au simțit jigniți. Pare-se că de aceea nici nu s-au lăsat pînă nu v-au reîntîlnit.

Timpul zboară ireversibil. Copiii cresc și rînd pe rînd nu mai cred în basme. Degeaba încerci schimbări de personaje sau adaptarea faptelor lor în funcție de precocitatea fiecărei odrasle. Nu-i mai duci nici cu „barza" nici cu Moș Crăciun. Măștile cad, rînd pe rînd. Rămîne realitatea, de multe ori dezamăgitoare. De aceea, domnule prim ministru, înțelegeți că nu mai puteți păcăli aproape pe nimeni. Spun aproape, căci naivi mai există peste tot în lume. Din fericire ei sînt puțini. Înțelegeți că joaca de-a guvernarea s-a terminat. V-ați adus din contribuția la dezastrul care ne aflăm. O țară se conduce neapărat cu oameni frumoși și tineri, cu oameni competenți devotați cauzelor poporului lor. Astfel de oameni există !

Din Făt Frumos ați devenit împăratul din poveștile lui Andersen, care tunci cînd poporul i-a servat goliciunea, a glăsuit cam astfel : „Acum sînt pot să dau înapoi".

DE LA STÎNGA...

Nihilism curat i se pare Puterii, prin presa ei cea mai autorizată, refuzul opoziției — a unei opoziții neașteptat lărgite-subiliniem — de a se lăsa dusă de nas cu actualul proiect de Lege a privatizării. Citește în **Azi** din 19 iulie materialul **Tema opoziției**, de dl. Radu N. Alexandru. Cică : „Din nou ea, opoziția, este prinsă în **cercul vicios** al comportamentului negativismului politic (sic !) și al sentimentului de teamă". De unde teama, mă rog ? „Pentru că, **de fapt, ce respinge opoziția : privatizarea propusă de Front sau privatizarea în general ? Și una și alta, dar, mai degrabă, pe cea din urmă** din moment ce opunîndu-se de o manieră categorică dezbaterii acestei legi, nu este capabilă să propună o variantă proprie a privatizării". E un exemplu frapant de mistificare a realității, odată ce mai multe proiecte de Lege a privatizării au fost înaintate Parlamentului, printre care unul, cuprinzător, coerent, de către P.N.Ț.-C.D. Dar dacă nu-i convine Puterii...

●

Cerneala de pe sulul Cartei nu s-a uscat bine și se pare că guvernanții au și început să regrete ușurința cu care au promis portofolii celor mai entuziaști dintre „opoziționiști". Cel puțin editorialistul ziarului **Adevărul**, dl. Andrei Alexandru („A fost oare închis DOSARUL REMANIERII ?", 20—21 iulie), plecînd de la nu știu ce succese pe plan extern ale guvernului, de curînd repurtate sau bănuite ca atare, cu posibile credite în coadă sau cel puțin cu ademenitor miros („Japonia ne-a aprobat un credit de 100 milioane de dolari, Piața Comună a deblocat o parte din creditul de jumătate de miliard promis..."), consideră că dl. Petre Roman **s-a cam grăbit** cu oferta : „Iată deci suficiente motive pentru ca Acum F.S.N. să se gîndească la o reușită de unul singur fără alți parteneri de coaliție". S-a și închis dosarul remanierii ? Poate că nu, „dar impresia este că o pauză de gîndire și de evaluare a situației politice este necesară". Cam scurtă idila, nu ? Păcat de cumetrie !

●

De altfel, în loc de remaniere, o demitere ar fi mai rezonabilă, deși după ce guvernul a trecut peste hotărîrea d-lui Iliescu de a remite Legea privatizării spre o reevaluare a ei, dl. Roman pare a fi revenit în forță de la Paris. Așa că prezentăm doar cu titlu informativ opiniile exprimate de dl. Tiberiu Tudor în periodicul **Alianța Civică** (19 iulie) : „Președintele Iliescu are de luat atitudine, cu un ceas mai devreme, în privința unor acte pe care oricum istoria României le va produce : demiterea primului ministru și a camarilei sale pentru diletantism, aventurism politic și tendințe totalitare, care au afectat grav economia națională și starea societății românești." Ceasul a cam trecut, criza parlamentară continuă !

●

Dar dacă guvernul înoată pînă la asfixie împotriva curentului, ce se întîmplă la baza sa — Frontul Salvării Naționale ? În viziunea d-lui C.M. Spiridon („A.C. pentru mai multe cojoace", **Timpul**, Iași, 14—21 iulie) : „Adevăratul gropar al F.S.N.-ului va fi, probabil, P.S.M.-ul — tovarășul Verdeț îl va debarca pe mai vechiul său coleg și camarad de luptă, așa cum acesta a făcut-o cu Ceaușescu. Acestea rămîn răfuielile care-i privesc, marea problemă este coagularea și întărirea forțelor democratice." Tot din același articol luăm cunoștință de faptul că la Iași, pe cînd F.S.N.-ul numără 700 de membri cotizanți, P.N.Ț.-C.D.-ul are 7.000 (șapte mii) de membri cotizanți. O mică deosebire, cum s-ar zice...

●

„Și mai este un lucru pe care îl propun și fără de care, după mine, nu se poate face nici această accelerare a privatizării. Domnilor, trebuie să introducem obligativitatea pentru demnitari, inclusiv pentru noi, de a da o declarație de avere înainte de a ocupa funcția. Cred că acest lucru este legat de Legea privatizării cît se poate de intim. Este tîrziu ? Nu este tîrziu niciodată" — din alocțiunea d-lui Al. Birlădeanu, în cadrul dezbaterilor din Senat în jurul proiectului Legii privatizării — marți 16 iulie. De atunci încoace s-au întîmplat multe, lăsînd în umbră pînă și faimoasa Cartă, mai bine zis Cartelul dintre Putere și eșalonul ei de rezervă. Controlul averilor trebuie să mai aștepte !

●

Despre absența unei datorii externe : „Nu puțini experți în domeniu susțin ideea că România postdecembristă poartă cu ea, între altele, povara lipsei de datorii. Dacă ar fi avut de rambursat credite, marile bănci ale lumii ar fi creditat-o în continuare pentru a-i stimula dezvoltarea economică, în scopul recuperării tuturor banilor dați. Tindem să împărtășim — și nu în glumă — această opinie." (Ștefan Mitroi, „Spre viitor, prin trecut", **Tineretul liber**, 20—21 iulie). După cîte se pare, însă, riscul e depășit : țara noastră ar avea, de pe acum, mai bine de două miliarde de dolari datorii. Proverbul acela, rău cu rău... nu-și mai are aplicarea !

●

Primejdioasă la culme, iresponsabilă prin zarva care se face în jurul ei, atitudinea unor bătrîni, dar și mai tineri activiști, trecuți grămadă pe post de naționaliști... pur sînge : „Acum se dă României a doua lovitură. Nimc nu putea să provoace un nou recul al lumii civilizate, în raporturile cu noi, ca ideea, falsă dar, incredibil, din ce în ce mai răspîndită se pare, că românii sînt extremiști, șovini, antisemiți. Iată ce se grăbesc să demonstreze cei care zbiară cel mai tare că apără cauza românească" — Octavian Paler, „A doua lovitură", **România liberă**, 18 iulie. Și se mai întreabă dl. **O.P.** : „Ce fel de naționaliști sînt cei care fac apologia Securității, cea care prin teroare a vrut să ne deznaționalizeze ?" Naționaliști cu soldă, vezi bine, cu tașca la brîu...

●

Ziarul **Țara**, organul Partidului Democrat Agrar, pare a nu-și fi revenit din lovitura semnării Cartei (pentru reformă și democrație !). Afară de pozele semnatarilor, dar fără nominalizarea lor, se mai reproduce, în loc de editorial, textul „docomentului" (nr. din 22—28 iulie). De abia la începutul lui august vom afla ceva în privința modului în care vede acest partid nouă să chemare — dacă nouă e, într-adevăr. În schimb, un sfert din prima pagină a ziarului a fost sacrificată unei reclame de ierbicide străine, inabordabile agrarienilor mai puțin bogați decît unchii lor de la ziar. Despre Legea privatizării, iar nimic. Noroc de proza poetică a d-lui Fănuș Neagu, primul țăran al P.D.A.R. : „Păstrînd în carne partea violetă a fericirii, am ieșit din Brăila..." Să fie vorba de niște banale vînătăi ?

●

Cînd nu mijlocește interviuri d-lor Iliescu și Brucan, dl. Emanuel Valeriu găsește alți competitori de marcă. Ultimul său oaspete la Televiziune, dl. Pamfil Ripoșanu, revine în țară după o îndelungată și se pare din plin fructificată absență. Iată cum comentează evenimentul d-na Dorina Doru Chircă („Iepurașul din pălărie", **România liberă**, 20—21 iulie) : „Cît despre sentimentele pe care le poartă familiei Groza, îl înțelegem : iubirile din tinerețe nu se uită niciodată, chiar dacă între timp devii «american de origine română»". Cu delicate nuanțe : „Înțelegem că domnia sa plătește o datorie de onoare față de familia Groza (cu care, după cum a mărturisit, a și locuit o vreme, iar bîrfa vremii spune că a și logodit cu domnișoara Mia Groza), dar nu putem accepta denaturarea istoriei noastre în numele unor sentimente personale..." O, cu cîtă duioșie își încuraja din priviri musafirul dl. E. Valeriu, cînd acesta mai arunca o pietricică în... poarta monarhiei !

●

Din viața mondenă a Capitalei : „Centrul de coafură și cosmetică din Piața Dorobanți este patronat de doamna Dana Năstase, soția actualului ministru de externe **Adrian Năstase** și de tatăl acesteia, Angelo Miculescu, ex-ministru al culturii, ex-ambasador al lui Ceaușescu în China, membru supleant al C.C. al P.C.R., care, sub privirile amuzate ale lucrătoarelor din unitate, vinde la o tarabă, amenajată în trare, produse de cosmetică, vopsele de păr, țigări, whisky, toate din import". (**Acum**, nr. 28 iulie). Păcat că nu și autografe !

●

„Patria în primejdie" proclamă cu accente de Casandra vigilentul expert în politică internațională, dl. senator Romulus Vulpescu. Firește, în **România Mare**, centrul de antisemiment al securiștilor „absolut independenți". Patria are pericol de a fi invadată de trupele O.N.U., de imperialiști americani. În care scop : „Se condamnă vehement orice cerșetare de-a încheia justificate pacte sau tratate de colaborare, de asistență și de neagresiune cu vecini geo-politici inevitabili, pacte sau tratate susceptibile de a mai domoli spiritul interventionist al noului jandarm universal și pe cei bogați ai mercenariatului aferent. Se cere interzicerea **ab ovo** a oricărui partid legal de legitimă orientare națională..." Un partid care așteaptă de la ruși să ne ferească de americani și partidul România Mare. Al acelui „grup de generali rezerviști" care, pe ultima pagină a **Românilei Mari**, cer capul generalului Pacepa, pentru că a demantelat rețeaua de spionaj a lui Ceaușescu în străinătate. Strașnică opțiune, tov. Vulpescu.

LYRA

...LA DREAPTA

Dreptul și obligația la un răspuns

În revista „Expres Magazin" (Nr. 28/1991) a apărut articolul intitulat „Prin gulagul românesc cu lăutarii după noi", semnat de Constantin Florian, care ne adresează în final o întrebare, ce ne obligă la un răspuns — deși n-am fi dorit să folosim această cale.

Pentru o mai bună înțelegere a situației, este necesar să amintim că ziaristul în cauză a prezentat unele amănunte legate de așa-zisul film: „are un final decupat dintr-un documentar propagandistic de proastă calitate" și în continuare dl. C. Florian spune: „Ultimele secvențe sînt de-a dreptul antologice (pentru un album cuprinzînd cele mai grotești imagini ale României anului 1991): Dl. Radu Ciuceanu invită echipa de filmare la o plimbare cu elicopterul. La aterizare pe stadionul din Constanța sînt întîmpinați și salutați cu deosebit respect de oficialitățile orașului în frunte cu primarul și cîțiva generali. Lipsesc doar pionierii cu flori... Urmează o masă cu lăutari la ureche".

Așa se încheie și filmul pe acest fond muzical și cu afirmația: „Azi în România, foștii deținuți politici se bucură de mari onoruri".

De unde și întrebarea justificată a autorului articolului: **„Așa este D-lor foști deținuți politici? Pentru că așa se spune prin Europa".**

Față de toate acestea, Asociația Foștilor Deținuți Politici din România, singura în drept să răspundă, aduce și următoarele precizări:

— NU DOMNILOR! DEȚINUȚII POLITICI ANTICOMUNIȘTI DIN ROMÂNIA NU SE BUCURĂ DE NICI UN FEL DE ONORURI, CI DIMPOTRIVĂ.

Deținuții politici anticomuniști sînt persecutați, denigrați, urmăriți și amenințați cu moartea — la telefon, în scrisori sau pe stradă, ei sînt victime ale unei campanii dezlănțuite de ură și violență (agresați verbal sau fizic de oamenii de bine).

Securitatea de ieri, S.R.I.-ul de azi, puterea în general, începînd cu cei care s-a instalat la conducerea țării și sfîrșind cu primarul de sat, ne-au declarat un adevărat război psihologic mergînd de la marginalizarea noastră, pînă la asasinarea morală a celor mai buni dintre noi.

Sediul nostru din str. Mântuleasa 10 a fost devastat în ziua de 14 iunie 1990, cînd bandele de mineri conduse de Gelu Voican și de ofițeri de securitate au venit în patru valuri succesive, cerînd capul „banditului" (Dl. C.T.D.).

Numai faptul că au îndrăznit să pîngărească Casa suferinței noastre — și în loc să-și scoată cismele și să se descopere în memoria celor care nu mai sînt, — pătrunzînd ca și altă dată, ca bande de asasini și tîlhari, — este cea mai semnificativă dovadă a felului în care sînt tratați deținuții politici anticomuniști din România.

Din informațiile și datele noastre puterea pune la cale împotriva Asociației și a noastră ca persoane, o mare diversiune.

Puterea a înălțat cimitire pentru eroii-martiri căzuți în Decembrie 89 — și noi am salutat acest gest ca fiind o datorie.

În curtea templului Coral din București evreii și-au înălțat un monument de marmură și bronz pentru cei uciși de fasciști.

Dar pentru mucenicii noștri care de fapt sînt ai neamului întreg, pentru acele sute de mii ființe ucise, în lupta împotriva unui sistem mult mai bestial decît nazismul, s-a făcut ceva, sau s-a spus măcar de către cineva (din vîrful puterii, sau de la alt nivel — un singur cuvînt?

Și-atunci unde greșim cînd spunem că acei care ne conduc astăzi sînt călăii noștri de ieri, sau urmașii lor!?

Martirii noștri rămîn ca și în trecut, tot în gropile comune, neștiuți și fără cruce — sau ca sacrilegiul să fie și mai evident, s-a dispus — la Aiud — construirea de cotețe de porci pe pămîntul unde se știe că au fost îngropați.

Noi n-avem unde să ne cinstim eroii, iar familiile mucenicilor noștri n-au unde să le aprindă o lumînare — și astă în timp ce în toate celelalte țări eliberate de comunism, aceasta este o problemă de importanță națională, comemorată cu toată pioșenia și onorurile cuvenite eroilor. Ba, mai mult, este mentinut, ca o sfidare, mausoleul înălțat în memoria criminalilor comuniști din fostul parc Carol din Capitală.

Noi mai avem încă oameni care au rămas în pedeapsă și acum în satele-bordele ale deportaților din Bărăgan. Știe străinătatea că o mare parte a foștilor deținuți politici trăiesc și se sting în mizerie, pentru că — printre altele, bolșevicii de care răspund Bîrlădeanu și Mărțian nu vor să indexeze derizoria sumă de 200 lei pentru un an de temniță?

Foștii deținuți politici și urmașii lor sînt în continuare stigmatizați și prigoniți — iar legea funciară nu numai că nu se aplică și pentru ei, dar sînt bătuți cu bestialitate așa cum s-a întîmplat la Nucșoara (unde din nou se face văzută mîna comisiei 14).

În tot acest război psihologic dus de putere împotriva deținuților politici și a A.F.D.P.R., un rol de bază l-a avut și-l are în continuare așa zisa Comisie 14, fiind de altfel singura rațiune de a fi a acestui fals organism, care n-ar exista NICI PENTRU 24 DE ORE ÎNTR-UN STAT DE DREPT.

Acolo în casa lui Valentin Ceaușescu de pe str. Cerchez, nenumărați oameni (din care unii plătiți cu salarii enorme) se ocupă în primul rînd de noi. Încercînd să ne dezbine, să creeze confuzie în opinia publică, să pună la cale procese și tot felul de diversiuni.

Se cheltuiesc bani, se folosește bogata tehnică din dotare, telefoane lungi, scurte, guvernamentale etc... Se fac presiuni, promisiuni.

Aici se întocmesc dosare pentru noi, se falsifică sau se fabrică acele scrisori, interviuri etc., care sînt expediate la presa F.S.N. (vezi scrisoarea lui Ion Militaru publicată în România Mare, a lui Titus Leonida, Stamatin, declarațiile de dezavuare, articolul din AZI, „Spre o nouă Asociație a Foștilor Deținuți Politici etc...). O ultimă apariție: criminalul de război (subofițer de jandarmi) „om de bine", Mihai Bratoveanu. Tot aici dl. Radu Ciuceanu scrie acel „fragment" în care Regele Mihai este insultat grosolan (vezi revista 23).

În acest context se încadrează și filmul în discuție — Datele problemei sînt următoarele: Puterea fiind alarmată că din februarie a.c. A.F.D.P.R. în colaborare cu trei cineaști francezi se zbăteau în tot felul de lipsuri, interdicții, șicane etc., să filmeze „Gulagul de la sora noastră cea mică" — a intrat în alertă — și atunci Comisia 14, condusă de R. Ciuceanu a pus rapid în aplicare sarcina dată. Pentru ca opinia publică internă și internațională să nu vizioneze mai întîi realitatea suferinței noastre prezentată de filmul francez, și mai ales pentru a crea o imagine falsă a așa-zișelor onoruri de care s-ar bucura foștii deținuți politici din România, au turnat rapid acest film.

Ce nu poți face cînd ai bani și putere! Astfel, S.R.I., M.Ap.N., M.I., Kellerii, Luigii (și alți generali, colonei etc...), primari, elicoptere, autocare, automobile, operatori T.V.R., și M.Ap.N., un operator T.V. elvețiană, primiri oficiale de mare ținută la Cluj, Constanța, Pitești etc...., cu mese pantagruelice, cu lăutari la ureche — fac ca filmul să fie vizionat în străinătate și astfel scopul urmărit de putere să fie atins.

Occidentalii au putut fi din nou înșelați prin dimensiunile atenuate ale suferințelor noastre din închisori, sau prin imaginile estompate și mai ales prin regia bine pusă la punct, ei rămîn convinși că deținuții politici din România se bucură de mari onoruri.

De aceea A.F.D.P.R., se vede nevoită să ia atitudine și să condamne asemenea diversiuni și mistificarea adevărului, declarînd totodată că dl. Radu Ciuceanu nu are nimic comun cu A.F.D.P.R. și nu reprezintă deținuții politici.

Onorurile organizate și regizate atît de bine au fost adresate d-sale un om de mare importanță al puterii.

De altfel Radu Ciuceanu cu acea Comisie aservită puterii cum și intereselor și ambițiilor d-sale, pune la cale noi diversiuni.

Astfel se știe că de un an de zile la sediul A.F.D.P.R. se lucrează intens — dar din greu (pentru că noi sîntem mai mult decît săraci) la Cartea Albă a rezistenței împotriva comunismului cum și la „Caietele rezistenței" (amintiri din temniță) Comisia 14 beneficiind de tot ce se poate imagina pregătește o altă variantă a acestor documente, care în mod sigur vor apare tot așa de repede ca și filmul.

A.F.D.P.R.

Specialiștii în „împins vîntul la vale"

Sistemul social politic din țara noastră, atît înaintea evenimentelor din decembrie 1989, cît și după, menține în funcții o armată de așa-ziși specialiști, care mai de care mai școlit, mulți, chiar foarte mulți, cu doctorate luate pe bază de pile, toți cu școli înalte (Ștefan Gheorghiu etc., școli care după unii aveau, cum s-ar zice, două, trei etaje, de aici și denumirea de înalte), și care încasează lefuri grase, deși nu fac altceva decît să împingă vîntul la vale. Dacă luăm în calcul faptul că nici unul din toți cei care au dus țara de rîpă, nu a fost scos din serviciu, ne putem da seama cam cîți lingăi se află astăzi în posturi cheie, de unde continuă să aduleze puterea, așa cum au fost obișnuiți.

Aceeași birocrație de partid, aceleași structuri, aceeași oameni corupți, același inși incapabili, aceiași incompetenți, aceleași metehne de care alte țări s-au debarasat odată cu alungarea impostorilor din funcțiile ocupate pe nedrept, uzurpate de fapt de nomenclatura de partid încultă și impertinentă, se mențin datorită refuzului puterii actuale de a trece la reforme democrate, reforme așteptate de poporul român 45 de ani.

Se observă așadar o dezordine — organizată, ce demonstrează decăderea în care a ajuns țara între anii 1944—1989, ani de ocupație sovietică, în care politica, organizarea statală, cultura, viața spirituală, totul, dar absolut totul venea de la răsărit, impus, prin ordin. Și modul de a gîndi a trebuit să fie modificat. Așa au gîndit alții pentru noi, românii. Asta se încearcă și acum. Dar nu se mai poate tovarăși! A sosit timpul să ne spunem cuvîntul, punctul nostru de vedere, să ne facem planurile noastre de viitor, fără să mai ținem cont de directivele, indicațiile, instrucțiunile venite din alte părți. Sîntem români, iar poporul român nu a fost sclav decît în epoca comunistă.

A sosit timpul ca poporul român să treacă la măsuri categorice de eliminare din posturile cheie ale vieții social-politice a țării a tuturor elementelor compromise, a delatorilor, torționarilor, asasinilor.

Guvernul nu și-a onorat nici de data aceasta promisiunea. Ministerul de Justiție, care a promis începerea procesului comunismului, promisiune făcută încă de acum șase luni, nu a întreprins nimic pînă în prezent. Președintele nostru nu manifestă nici un interes pentru problemele care frămîntă societatea românească.

LICA GRIGORESCU

Mînia prezidențială

„Mînia este un rău sfătuitor" al omului. Într-o formă sau alta, această vorbă înțeleaptă am întîlnit-o la mulți gînditori, oameni de cultură sau chiar la oameni politici. Pentru aria largă de folosință a acestei maxime și pentru profunzimea ei, consider că întrunește condiția de a fi considerată un mare adevăr, care ne poate orienta benefic în acțiunile și opțiunile noastre. Motiv pentru care stăruim cu o succintă analiză asupra ei.

Mînia este o stare de supărare, care uneori se transformă în furie și atunci mîniosul devine violent. Se spune despre el că este „iute la mînie", se înfurie ușor, aceasta însemnînd că nu aprofundează cauzele fenomenelor, ci numai ceea ce nu-i convine personal. De cele mai multe ori uită repede supărarea, fapt care denotă, în ultimă analiză, o superficialitate cu un grad de nocivitate socială direct proporțional cu funcția pe care o ocupă în viața publică.

Alteori, însă, este „tare la mînie", nedrept cu semenii sau supușii săi, luînd măsuri negîndite, cu efecte reprobabile. Pentru a analiza pe viu aceste considerente, am încercat prin observația directă să-mi dau seama cum este marcată o personalitate de efectele negative ale mîniei și am ales ca subiect pe primul cetățean al țării: **domnul președinte Ion Iliescu,** pentru că în guvernarea de pînă acum, ne-a oferit cîteva teste grăitoare.

L-am cunoscut cu aproape cincisprezece ani în urmă. Avea o privire blîndă de om bun, vorba îi era tonifiantă, zîmbetul luminos, deschis, aproape sincer. Era pe atunci un nomenclaturist din flancul doi, cu speranțe revanșarde față de „amicul" său mai sus cocoțat, față de care avea evident un nivel politic și intelectual mai ridicat, precum și o origine comunistă mai veritabilă. Ascensiunea acestuia îi mînia adeseori și atunci privirea sa blîndă se întuneca, zîmbetul devenea forțat, fals, aproape o grimasă, care îl urîțea.

După revoluție, rivalitatea cu **răsposații** nu a simplificat problemele, acestea devenind mai complicate, cîteodată însurmontabile, fiindcă oponenții de acum erau mai mulți și cu un nivel civic mai elevat. Țara a început să miște, să gîndească, să nu-i mai fie frică de opresiunile puterii. Mitingul din ianuarie 1990 a fost un fior de gheață pentru domnul președinte, Piața Universității un coșmar, care l-a adus la un cinism incredibil (lăsați-i pe GOLANI să fiarbă în suc propriu)! PROCLAMAȚIA de la TIMIȘOARA a fost un cutremur psihic de 10 grade, demolator politic, degringoladă din care s-a născut chemarea minerilor, de care numele și imaginea Puterii nu vor putea fi despărțite niciodată. Au urmat mustrările și desconsiderarea țărilor civilizate din întreaga lume, care au înghețat zîmbetul președintelui. Caricaturiștii — fini observatori — au creionat cu mult sarcasm figura sa în mii de variante.

Fenomenul de mînie a devenit furie, cu toate consecințele sale funeste. Uitînd că sînteți președintele întregii țări care a udat cu sînge lozinca „JOS COMUNISMUL", ați acceptat o luptă partinică, inegală și oarbă, împotriva partidelor de opoziție, a unei anumite părți a presei, ați uitat (sau ați trădat) pe frații noștri basarbeni prin semnarea odiosului tratat de prietenie cu URSS (prima dv. iubire). Toate acestea adunate (și multe altele) ne-au făcut să ne cutremurăm; veninul din cuvintele dv. izvorăște sigur din ura fată de lupta ANTICOMUNISTĂ a acestui neam. Adevărata dv. gîndire politică nu o mai puteți ascunde, deși sînteți un maestru în domeniu.

Mă întristez mult la gîndul că vă urîți poporul și mai ales tineretul, care prin sfîntul lui sacrificiu, v-a adus pe creasta valului de putere, pe care nu voiți să o mai scăpați din mînă. Nu vă dați probabil seama cîtă continuitate există între gîndirea peceristă, neînmormîntată încă, și unele suflete întunecate ale PUTERII.

Și coborînd în realitatea cotidiană, vă întrebăm domnule Președinte, nu v-a impresionat GREVA MEDICILOR care durează de cîteva săptămîni, fără ca să se inițieze un dialog temeinic și sincer cu această elită a țării, care solicită în principal condiții „mai umane" pentru sistemul sănătății din întreaga țară și numai în ultimă instanță o retribuție mai echitabilă pentru „lucrătorii în alb", care veghează la sănătatea noastră a tuturor.

Vă spun prietenește: și ei sînt MINIAȚI rău și ar putea deveni furioși, pentru că AU DREPTATE.

Aș vrea să încheie acest modest eseu socio-politic cu mențiunea că odată cu mînia acestui neam mai există și **MÎNIA LUI DUMNEZEU**, care ar putea să vă ajungă. Pe toți, pînă la unul.

PETRE MANDEA

CE E NOU ÎN CONSTRUCȚIA DE MAȘINI

Vineri a fost rîndul construcțiilor de mașini să țină afișul conferinței de presă de la Ministerul Industriei. Acest departament, care probabil se va ocupa cu cel al industriei electrotehnice, are actualmente 230 de oameni — redus de la 400 — cuprinde cca 300 de societăți comerciale și un număr de 400 000 salariați; dintre societățile comerciale cca 230 sînt unități de pură producție ● Este un mare consumator de energie și de metal (și acesta a rîndul lui un mare consumator de energie), iar sectorul care realizează cel mai mult este cel al industriei navale, primind cereri pe piața internațională odată cu reducerea unor aparținînd beneficiarului intern. Min. Transporturilor: recent s-a încheiat tranșarea unei nave la suma de 40 000 000 dolari ● Rezultate bune se înregistrează și în ind. de armături, datorită antrenării unui partener străin la Fabrica de armături Zalău, ceea ce a asigurat în felul acesta materia primă și piața de desfacere ● Rezultatele cele mai slabe sînt consemnate în domeniile care cer investiții, din cauza reducerii drastice a acestora și legat de problema creditelor care sînt cu totul defitare. În această privință este două probleme evaziv-ireversibile: achiziționarea pe datorie a celor ce nu se produc în țară, ceea ce este un obstacol imens și discuțiile intermitente între parteneri la proiecte interne, în ce privește pregătirea în special ● În industria de autoturisme au existat eșecurile mari, dar începînd din 1991 s-au echilibrat; în fapt exportul a crescut simțitor anul acesta față de 1990 care este drept că a fost un an slab; pentru tractoare avem cereri în Iran și Algeria, iar pentru turisme de teren în Italia și Turcia ● Din totalul autoturismelor de 1,6 miliarde, 400 de milioane erau cu URSS ● În legătură cu importul necesar construcțiilor de mașini, s-a efectuat din sursele trimise de unde am primit cca 10 milioane dolari oțeluri aliate scumpe, dar care se produceau în România cu costuri exagerate. Dacă s-ar respecta prevederea cu cei 50 la sută din valuta realizată pînă în prezent pentru uz propriu, situația ar fi ameliorată cu resurse ar fi mai solubilă fun alt mare sector al industriei se plînge de neîndeplinirea acestei prevederi legale, pe care o face Banca Națională). În aceste condiții s-a încercat colaborarea cu alți agenți economici, de a se împrumuta unii pe alții, iar IMGB a rezolvat unele probleme cu un împrumut de 2 milioane dolari de la Bancă ● S-au făcut și se fac mari eforturi pentru atragerea capitalului străin prin tratative cu numeroase firme, rezultatele sînt însă puțin satisfăcătoare. Se resimte o reținere a partenerilor străini (Ex. Renault nu a mai realizat ceea ce se stabilise prin documentul semnat în aprilie '90, ca în 1992 să se producă un autoturism în România; același lucru cu firma „Citroen" în privința Oltcitului. În schimb sînt perspective de realizare cu o firmă italiană ce produce mașini agricole mici cu desfacerea a 1/2 din producție în Italia) ● Pentru un proces de producție normal trebuie rezolvate trei grupe de probleme: **resursele financiare,** pentru '91 capacitatea fiind acoperită în proporție de 85 la sută, este necesar să se dea posibilitatea agenților economici să plece de la o situație corectă; **problema consumurilor**-știut fiind că la noi valorificarea metalului se face în raportul de 1:6, pe cînd în străinătate este de la 1:8 în sus, ajungînd și la 1:14 și chiar mai mult, încurajînd și restructurînd activitatea de cercetare-proiectare în condițiile în care cei mai buni pleacă; **funcționarea mecanismelor generate de reformă** ● Se poate găsi un investitor care să primească bani abia după doi ani de la investiție?; dobînda de la B.C.E. de 15 la sută, este mult prea mare; o firmă italiană a oferit un credit de 30 milioane pe termen de 10 ani și după trei ani dobînda este de numai 9 la sută, mai mică decît la B.C.E., de 15 la sută. În sectorul privat se practică creditarea pe termen scurt, 3 luni-6 luni, iar în prețul de vînzare este inclusă dobînda pentru această creditare ● Locomotivele noastre sînt depășite ca indici tehnici și nu sînt competitive ● Vagoanele de călători de asemenea; boghiurile fabricate la Bals, nesuportînd viteze de peste 120 km la oră ● Nu avem industrie de ambalaje, nici instalații de îmbuteliere, iar autobuzele românești din păcate nu pot fi luate măcar în discuție; e vorba de un produs proiectat acum 25 de ani ● În schimb, Reșița are ca partener, poate pe cel mai bun producător de motoare navale și datorită acestui lucru are comenzi pînă în 1994 ● În rezumat industria noastră constructoare de mașini are o situație din cele mai dificile și nici perspectivele de a ieși din impas nu sînt roze. Va fi nevoie de eforturi uriașe pentru a ajunge la calea care să asigure deocamdată doar linia de plutire.

IOAN FRÎNCU

(Urmare din pag. 1)

cetățenii se vor putea pronunța PRIN VOT cu privire la viitoarea lor Constituție. Măsura este fără îndoială democratică și ea concordă cu-textul art. 184 din proiectul de Constituție prezentat de P.N.Ț.—C.D., care prevede și el supunerea Constituției aprobării poporului, printr-un plebiscit.

De aceea, cu toții avem nu numai DREPTUL de a vota, dar și **ÎNDATORIREA de a cunoaște și de a înțelege** ceea ce votăm. De a înțelege dacă ceea ce vom aproba sau respinge prin votul nostru este bine sau rău pentru Țară. De data asta totul depinde de NOI!

„Constituția sub lupă" va continua pînă în ziua referendumului să stea la dispoziția cititorilor săi cu explicațiile, comentariile și propunerile sale. Va aproba ceea ce este bun, va critica ceea ce este rău și va propune îmbunătățiri ale textelor supuse deocamdată numai Adunării Constituante, dar cît de curînd întregului popor. De fiecare dată rubrica noastră va exprima puncte de vedere în favoarea **libertății, a democrației, a statului de drept,** și a **bunei stări** a cetățenilor, bună stare care nu se poate întemeia decît pe PROPRIETATE. Căci proprietatea este o garanță a libertății și democrației și asigură buna funcționare a statului de drept, deoarece ea, proprietatea, conferă cetățeanului o autonomie economică față de stat. Numai prin libertate, democrație și proprietate vom reuși ca **statul să fie al nostru, și nu noi ai statului.** Numai prin libertate, democrație și proprietate vom putea fi cu adevărat CETĂȚENI — adică membri egali ai cetății — și nu SUPUȘI.

Ori, noi VREM să fim cetățeni liberi și demni, dar REFUZĂM din toată conștiința noastră **să redevenim supuși ai statului,** cum am fost pînă nu demult.

A apărut proiectul!

Republică sau monarhie constituțională?

Proiectul noii Constituții a României a fost, — în sfîrșit — dat publicității...

În legătură cu aceasta, sînt de făcut obiecțiuni, cu privire la forma de guvernămînt. Art. 1, alineatul 2, prevede textual:

„Forma de guvernămînt a statului Român este republica".

După alegerile parlamentare din 20 mai 1990, la toate mitingurile mai mari sau mai mici, care au avut loc atît în Capitală cît și în județele țării, printre alte solicitări democratice — participanții au scandat lozinci antiprezidențiale, antiguvernamentale și pro-monarhiste... Aceasta dovedește că un anumit procent din populația țării noastre: își exprimă în mod public dezaprobarea față de stilul de muncă al unor persoane din vîrful piramidei sociale și solicită cu insistență alegeri parlamentare anticipate, dar, mai cu seamă cer reinstaurarea monarhiei.

Spre surprinderea noastră, a tuturor, în proiectul noii constituții, nu se suflă nici măcar o vorbulită despre monarhie... cu toate că, în astfel de împrejurări, ar fi trebuit redactat și introdus un nou titlu despre „monarhia constituțională" care să cuprindă atribuțiuni și drepturi (etc., etc.), spre a da posibilitatea națiunii să studieze ambele forme și să opteze pentru una.

Față de cele expuse, ar fi normal ca în cel mai scurt timp posibil, adunarea constituantă să la în dezbatere și să formuleze — ca o completare la proiectul noii constituții — și varianta de „MONARHIE CONSTITUȚIONALĂ", cu toate atribuțiile și drepturile pe care le poate avea un monarh în România de azi, iar ontinsea pentru una din cele două forme statale (Republică sau Monarhie constituțională) rămînînd a fi la latitudinea electoratului!

Ion Popa
medic veterinar pensionar

Greșeala capitală a d-lui Ioniță

Ministerul Afacerilor Externe, Direcția Consulară, Nr. 16/26/8, 24 septembrie 1990. D-lui Ioniță Florian, născut la 29.06.1916 în București. Vă facem cunoscut că, urmare cererii Dv., în baza Decretului-Lege Nr. 7, din 31 decembrie 1989, la data de 24.09. 1990 vi s-a aprobat repatrierea. Director, ss. indescifrabil. Ștampila: Ministerul Afacerilor Externe.

În cea de-a noua zi de la Revoluția din 22 decembrie 1989 — la nici o săptămînă după moartea lui Ceaușescu — s-a născut Decretul-Lege nr. 7, privind repatrierea românilor naivi. Îmi amintesc că în acele zile cunoscutul scriitor român Dumitru Tepeneag, căruia îi fusese retrasă cetățenia română de către Ceaușescu, mi-a solicitat semnătura pe un memoriu, prin care cerea reprimirea acestei cetățenii. Nu sînt singurul scriitor care i-am dat această semnătură și nici nu știu dacă-a primit cetățenia română. Ceea ce știu e că domnia sa continuă să trăiască în capitala Franței. Și nu este singurul dintre cunoscuții și prietenii mei care nu s-a grăbit să se repatrieze. Foarte mulți dintre aceștia nici măcar nu au avut curiozitatea să se întoarcă în țară, chiar și temporar.

Domnul Florian Ioniță s-a născut în ziua Sfinților Petru și Pavel, în anul în care a început primul război mondial. De formație intelectuală, domnia sa a intrat în conflict cu autoritățile române, abia după cel de al doilea război, pentru că „a protestat contra nerespectării de către regimul comunist a libertăților de convingere și exprimare, garantate de constituție"; încă în anul 1957, a executat șase luni de detenție pentru delictul de ultraj, la închisorile Văcărești și Turnu-Măgurele. Doi ani mai tîrziu, în 1959, mai primește doi ani și șase luni, pentru defăimarea regimului și este „internat în colonia de muncă M.A.I. din comuna Latinu — județul Brăila". După care trăiește liniștit pînă în ziua de 22 august 1977, cînd e bătut de plutonierul Rednic Samoilă și doi însoțitori ai acestuia din gările patriotice, în comuna Recea, din județul Brașov. În ciuda faptului că s-a ales cu o coastă ruptă, nu a primit nici o satisfacție din partea justiției. Plutonierul a fost scos de sub urmărirea penală, nici măcar amendat sau schimbat din post. Regimul avea nevoie de astfel de cadre, care știau să „militeze", chiar și în stare de ebrietate. (În paranteză fie spus, cam în aceeași perioadă și subsemnatul a pățit la fel — plus 2 500 lei furați, dar minus cosata ruptă — iar explicația ce mi s-a dat la M.A.I. unde-am ajuns prin intermediul scriitorului Ion Tipsie, care-a și fost concediat pentru că mi-a primit memoriul — a fost că n-aveau destui oameni instruiți. „Exact" ca astăzi, de altfel).

După pensionare, dl. Florian Ioniță a făcut două încercări de a pleca din țară: prima în 1986, nereușită, iar a doua în 1988, soldată cu „deplin" succes. Avînd un prieten în America și altul în Austria, trimițînd un memoriu la C.P.Ex. și anunțîndu-și greva foamei, pentru data de 15 septembrie 1988, în semn de protest pentru neacordarea pasaportului, cu o zi înainte ca protestul să fie dat la rubrica „Actualitatea românească" a postului de radio „Europa Liberă", cazul său este preluat de securitate și rezolvat cu duritatea caracteristică instituției. I se dă pasaport de turist, dar colonelul de securitate Ionescu, bănuind că acesta nu se mai întoarce, îi cere să renunțe la toate drepturile pe care le avea în țară, ca și cînd ar fi fost vorba de o plecare definitivă. Ceea ce, bietul român, scîrbit, acceptă.

Pleacă pe 6 februarie 1989 la Viena cu două geamantane, în care avea toată agoniseala din cei peste 70 de ani de viață și ajunge, după opt zile, în lagărul de refugiați de la Treiskirchen, unde face o criză cardiacă. Internat în spital și restabilit, e transferat în lagărul-pensiune pentru bătrîni din Thalham — St. Georgen, de sub egida O.N.U., unde se bucură de toate condițiile unui trai liniștit și îndestulat. Medicul pensiunii îi descoperă, însă, la o consultație de rutină, o afecțiune a aparatului urinar, astfel că este internat din nou la Spitalul public teritorial din Vöcklabruck și operat de cancer la vezicula urinară, chiar pe data de 21 decembrie 1989, exact în timp ce se desfășura mitingul de la București. Ca singurul român din spital și din pensiune, devine vedeta următoarelor zile, ca un simbol viu al „miracolului" care se producea în România.

Deși i se mai fac, la intervale scurte, alte două intervenții chirurgicale, cu lasser, la vezică și pe uretra stîngă, indicîndu-i-se „controale regulate urologico-oncologice, cu citoscopice și examinarea cu ultrasunete a rinichilor, precum și radiografia plămînilor, spunîndu-i-se, chiar, că o nouă recidivă este oricînd posibilă — ceea ce va necesita o nouă intervenție, domnul Florian Ioniță, naiv, crezînd că România fusese și ea operată de cancerul comunist odată cu el, nemaipuțind să reziste sentimental, cu toate că „austriecii erau foarte corecți și civilizați", se repatriază înaintea alegerilor, pe 14 mai, exact cu o lună înainte de „războiul civil al minerilor", fiind convins că se întoarce „într-o nouă țară, eliberată de sub jugul unei paranoice dictaturi".

„Fără identitate, fără locuință, fără pensie și fără cetățenie, decăzut din toate drepturile", însă „repatriat", domnului Ioniță i-a recidivat boala, are dureri, dar pentru că buletinul de identitate provizoriu i-a expirat, nu poate să-și ridice medicamentele venite din străinătate de la poștă, iar dacă nu va fi supus unei noi intervenții chirurgicale, în cel mult o lună, e condamnat să moară!

Nodul gordian al situației e următorul: pe plan politic și social, prezumția colonelului Ionescu, cum că acesta nu se va mai întoarce. Deci, „flerul" securist. La urma-urmei, revoluția e de vină, căci ea l-a derutat pe bietul om. Ca pe majoritatea. Întrucît la plecare, dl. Ioniță a predat cheile apartamentului de două camere din str. Anton Pann, nr. 4, la S.G.L., 2, aparținînd de ICRAL-Vitan, acesta l-a fost devastat de lucrătorii sus-numitei instituții, astfel că este de nelocuit. Doar întîmplarea a făcut ca dl. Ioniță, care fusese investit ca legatar universal al fostei soții, d-na Henrica-Maria Lanzer, încă din 16 mai 1983, să se poată adăposti în garsoniera rămasă liberă prin decesul acesteia, survenit la 1 noiembrie 1990, situată în blocul 228 din Șoseaua M. Bravu, nr. 178, unde are un pat, în care poate zace, cu ochii în tavan. Căci deși Primăria Capitalei i-a repartizat, după repatriere, fostul apartament, ICRAL-ul nu dorește să nu catadixească să-i readucă apartamentul în starea în care l-a preluat, dar îl somează să părăsească garsoniera, amenințîndu-l cu rigorile legii. Pe plan moral, acest nod îl constituie starea sufletească a pacientului, care este cu atît mai pesantă și mai apăsătoare, cu cît, renunțînd, prin repatriere, la azilul politic obținut în Austria, pentru o nouă intervenție chirurgicală acesta are nevoie de o cauțiune de opt mii de dolari, pe care deși spune că i-ar primi de la prietenii din străinătate, nu mai poate obține o nouă viză de plecare în Austria. Din modestie și din prea mult bun simț, nu vrea să apeleze la bugetul de stat. Nu vrea decît să fie scutit de cercurile viciOase și de furcile căudine ale birocrației. De aceea a apelat la noi, rugîndu-ne să-i facem cazul cunoscut.

Întrucît, în afară de-o soră, nu mai are pe nimeni, iar economiile valutare, realizate-n lagăr, se apropie de sfîrșit, considerăm acest caz cu-adevărat dramatic, un caz simbolic și reprezentativ în același timp, pentru situația generală din țara noastră de după revoluție. Căci nu e singurul cetățean român, pe care revoluția l-a „mințit" și l-a dezamăgit, stîrnindu-i chiar „nostalgia gulagului". Este îngrozitor de trist că oamenii din România, după ce, în sfîrșit, s-au hotărît „să-și plătească libertatea cu sînge", au ajuns în cele din urmă să poată gîndi astfel. Adică să se simtă distrși de revoluție și să regrete faptul că ea s-a întîmplat. Nimic nu este mai cutremurător decît să-ți dai viața pentru binele public, iar acest bine să se transforme în și mai rău. Să fie moartea celor din revoluție mai puțin decît gratuită — neutră? Nu credeam să-nvăț a nu mai vreodată în revoluții! Poate c-avem vocația sinuciderii colective? În orice caz, dl. Florian Ioniță mi-a mărturisit că repatrierea a fost „greșeala capitală" a vieții sale.

Să sperăm, totuși, în argumentul împotriva sinuciderii al lui Platin: că niciodată nu se știe ce poate să aducă ziua de mîine!

MATEI ALBASTRU

Spectacol pe Dealul Mitropoliei

Un ziarist acreditat la Adunarea Deputaților, cu un simț al umorului mai dezvoltat, seamănă marți dimineață cînd lucrările acestui for au fost reluate, că vom asista, din lojile rezervate presei, la un recital de simulare. Se vor propune, la fiecare articol din proiectul legii privatizării, numeroase amendamente — sugerea colegul meu — deputații FSN vor fi cu frenezie activi, pentru a convinge electoratul, prin intermediul micului ecran, că ei singuri trudesc, că doar ei sînt animați de sentimente de dragoste pentru necăjitul popor român. Va fi aici spectacol : se vor propune amendamente pentru ca țara să vadă cîte munceste și aceiași FSN-iști vor respinge amendamentele ! Ei se vor face că muncesc !

A fost pus în dezbatere primul articol din cel de-al doilea capitol, care în esență se referă la crearea celor cinci Fonduri ale Proprietății Private, despre care opoziția are cea mai proastă impresie. Un amendament mai subțire decît un fir de păr, prin care se propunea ca statutele fondurilor să fie aprobate de parlament și nu de guvern (ce mi-e tanda, ce mi-e manda !) a primit numai 26 voturi. Alt amendament, la fel de consistent, a primit 26 voturi, încă unul a beneficiat de 54 opțiuni și în sfîrșit, un amendament care nu schimba aproape nimic a fost onorat cu 28 voturi pentru. Mai sfîșiețe spus, nici un amendament nu a trecut, articolul a fost validat în forma propusă de guvern, cu 215 voturi pentru, mai puțin 13 contra și o abținere. S-au consumat peste 60 de minute pentru un articol, echipa televiziunii a luat prim-planuri, planuri-ansamblu, a panoramat banca ministerială, unde se afla și dl. Adrian Severin, ministru de stat pentru reformă și... nu s-a întîmplat nimic, articolul a trecut fără nici o modificare nici măcar de o virgulă ! În acest timp deputații FSN jubilau pentru că, nu-i asa, ei muncesc, în timp ce opoziția...

La încheierea votării acestei perle de articol, în sala presei reprezentanții marcanți ai partidelor de opoziție, care refuză să se facă părtași la opera de frustrare a poporului român și de sărăcire a țării, au convocat o conferință de presă la care au venit toți ziariștii acreditați de acest for legislativ. Printre inițiatorii întîlnirii cu presa se aflau domnii Sorin Botez, vicepreședinte al PNL, Ion Diaconescu, prim-vicepreședinte al PNȚ-CD, Sergiu Cunescu, președintele PSDR, ca și domnii Victor Cevdarie (MER), Teodor Vaida (PNL), Constantin Topîceanu (MER), Otto Weber (PER), Teodor Mihăescu (FSN — 20 mai), Vasile Lascu (PSD Tradițional), Coriolan Bucur (PUNR), Ion Brătianu (ULB), Serghei Mesaroș (PND). Ce au spus distinșii deputați ?

A fost abordată, mai întîi, chestiunea aranjamentului făcut cu președintele României cu privire la remiterea proiectului de lege la Comisia specială pentru refacere. „A fost o discuție care a durat mai multe ore" — a precizat dl. Sergiu Cunescu. De fapt, președintele a invitat liderii partidelor să le istorisească ce a făcut domnia-sa prin străinătăturí de unde tocmai se întorsese. A vrut să ne prezinte niște impresii de călătorie. Dar cum în lipsa sa din țară s-a întîmplat ca opoziția să refuze a fi coautor la o lege strîmbă încă din concepție, acestei chestiuni i s-a acordat cel mai mare timp, cîteva ore. S-a convenit, așa cum a concluzionat președintele în încheierea întîlnirii, ca proiectul de lege să meargă din nou la comisie, punct de vedere ce nu a fost respins, acolo, la Cotroceni, nici de dl. Ion Aurel Stoica, lider executiv al FSN, de față la întîlnire. Ulterior, însă, din motive pe care nu le cunoaștem, ci doar le presupunem, în comunicatul biroului de presă al președinției s-a făcut cunoscut opiniei publice că, de fapt, s-a hotărît continuarea dezbaterilor în camere asupra proiectului Legii privatizării și discutarea în comisie doar a articolelor controversate. E aici o contradicție, dar nu între ce afirmă opoziția că s-a hotărît și realitate, ci între realitate și ceea ce spune președintele că s-a convenit.

Domnul Teodor Vaida a sintetizat ideile centrale ale proiectului de lege ce-i fac de nereparat prin amendare. Acestea sînt în număr de cinci — spunea liderul PNL : că se preconizează crearea unor fonduri ale proprietății private, acești mastodonți devoratori atroce de mijloace financiare ; e apoi problema privind conducerile acestor fonduri, care mandatate de guvern, vor face politica guvernului și nu a cetățenilor români posesori ai certificatelor de proprietate ; legea este viciată în fond de asemenea, pentru că se preconizează mai întîi vînzarea de acțiuni înainte de organizarea fondurilor și în al doilea rînd, pentru că se are în vedere vînzarea de active, pe care le vor putea cumpăra doar străinii și fosta (și actuala) nomenclatură ; legea va fi nedreaptă pentru că se alocă, de fapt, numai circa 15 la sută din patrimoniul economiei pentru a fi distribuit gratuit cetățenilor români, și nu 30 la sută cum prevedea o lege anterioară. Aceste 5 mari vicii de fond fac dintr-o lege ce ar fi trebuit să fie benefică pentru oameni și țară, una nedreaptă pentru popor și dezastruoasă pentru România !

În cadrul conferinței de presă, domnul Ion Diaconescu preciza că, spre deosebire de alte legi, aceasta are un caracter trevocabil. Ar trebui să fie realizată prin consens național — preciza vorbitorul. Dar noi nu putem fi complici la vînzarea țării și sărăcirea poporului ! FSN își asumă o mare responsabilitate aprobînd o lege antinațională, antipopulară. Se pune la cale o hoție de drumul mare și sîntem conștienți că nu se poate face nimic atîta vreme cît FSN dispune de o mașină de vot !

Pe parcursul conferinței de presă s-au abordat și alte idei. Le redăm succint : la comisie, opoziția a propus multe amendamente, dar au fost refuzate ● formațiunile politice ce refuză să participe la validarea legii nu formează o coaliție, s-au întîlnit pe aceeași poziție din motive diferite ● PUNR nu acceptă legea din considerente tehnico-economice, nu politice ● președintele, prin gravele greșeli politice pe care le-a făcut, dintre care cea mai mare a fost la 13—15 iunie, are prestigiul cam sifonat ! Prin acțiunea de mediere, a dorit să reintre în atenția opiniei publice. Dar n-a reușit ! ● E o greșeală catastrofală vînzarea activelor către străini ● Opinia publică este în continuare dezinformată ! ● Sînt unele speranțe, foarte vagi ca legea să nu fie pusă în practică, una din ele constînd în nesancționarea ei de către președinte.

În rest, procesul votării continuă, așa cum am arătat la începutul acestor rînduri !

IULIAN CRISTEA

„Scopul Moldovei este unirea cu România" — susține liderul Frontului Popular din Moldova —

Articol publicat de ziarul spaniol „El Pais" și reluat de „Sovetskaia Moldova"

Frontul Popular din Moldova, cea mai mare organizație politică a acestei republici situată în sudul URSS, care cere suveranitate față de Moscova, este satisfăcut de modul în care a avut loc pe teritoriul moldovenesc referendumul pe marginea noului tratat unional. Acest tratat a servit la reunirea românilor de pe ambele maluri ale Prutului, cu alte cuvinte la unirea României cu Moldova. „Scopul final este unirea Moldovei cu România" — susține Iuri Roșca, liderul Frontului Popular.

„În prezent, sîntem susținuți de toate mișcările politice din România, indiferent de ideologia lor. Presiunea sovietică asupra Moldovei i-a unit pe toți românii. Acest lucru îl demonstrează atît ultima declarație a autorităților din România, cît și manifestațiile de la București", spune liderul Frontului.

Roșca este de părere că, în viitor, Moldova va trebui să se unească cu România, deși recunoaște că deocamdată nu sînt mulți cei care susțin acest punct de vedere. „Mult timp, la noi a fost cultivată românofobia. Cuvîntul român era sinonim cu cel de «fascist», arată I. Roșca. În opinia liderului FPM, rușii care locuiesc pe malul sting al Nistrului, unde a fost proclamată o republică, sînt, la fel ca și moldovenii, victime ale sistemului sovietic.

Aspirațiile separatiste ale Republicii Transnistrene nu-l prea neliniștesc pe Roșca. „Malul sting al Nistrului nu este teritoriul nostru, de aceea nu ne vom angaja prea mult în lupta pentru el. Nu este vorba atît de părerea mea, cît de adevărul istoric", susține el. „Cum să ne ducem pe malul sting dacă nu am fost rugați în acest sens ? În secolul trecut s-a format statul român în componența căruia nu au intrat aceste teritorii. Cu toate acestea, în anul 1924, acolo, pe locurile dens populate în principal de români care fugiseră din Transilvania, sovietele au creat Republica Autonomă Moldovenească. Acest lucru a fost făcut pentru a se crea avanpostul în vederea cuceririi Basarabiei, ceea ce a avut loc curînd după aceea, și pe Prut a fost fixată granița cu România", explică Roșca.

Liderul FPM luptă însă pentru ca „imperiul rus să cadă" și harta Europei să fie redesenată, în ciuda Actului final de la Helsinki. „Eu nu l-am semnat, și nici Moldova n-a făcut-o. Consider că semnătura României este inoperantă, deoarece a fost dată în perioada regimului de ocupație" — declară I. Roșca, în opinia căruia URSS se va destrăma în următorii 10 ani.

Pentru Moldova, obținerea suveranității este incomparabil mai dificilă decît pentru republicile baltice, deoarece — consideră FPM — acestea au avut „privilegiul de a fi fost anexate în întregime". Este posibil un boicot economic din partea Moscovei prin intermediul Republicii Transnistrene, unde este concentrată cea mai mare parte a industriei de importanță vitală, este posibil un impas fără ieșire, apreciază luptătorii pentru independență. „Ne-ar putea lăsa fără energie electrică. Deși trebuie să se aibă în vedere că întreaga industrie alimentară se află pe teritoriul Basarabiei și în cazul unui boicot reciproc vor avea de suferit ambele părți. Aceasta poate să atragă după sine încetarea furnizării de produse alimentare către Tiraspol și poate să provoace nemulțumiri în rîndul populației rusofone", consideră Roșca.

„Discuțiile referitoare la viitorul Moldovei ar trebui să aibă loc între Chișinău și Kiev (Ucraina) sau chiar între București și Kiev, dar în nici un caz cu Moscova. Atunci, în această zonă, se vor modifica frontierele geografice. Logic ar fi să ne întoarcem la situația din 1940 (cînd România se întindea pînă la Nistru). Singurul lucru pe care nu ni-l putem îngădui este ca două popoare vecine să fie dușmane — poporul român și ucrainean", declară Roșca.

„Consider că unirea cu România reprezintă scopul final al Moldovei și cred că vom atinge acest obiectiv. Dar românii din Basarabia (a se citi Moldova) nu știu, din nefericire, că sînt români. A fost înființată o academie specială pentru a crea un popor nou moldovenesc, iar apoi, în școli și universități s-a inoculat ideea că moldovenii sînt un popor aparte".

„GALLÉ"-URI FALSE PROVENIND DIN ROMÂNIA

Posturile de radio naționale franceze au anunțat rezultatele unui studiu făcut de Corporația celor care conduc licitațiile obiectelor de artă. Subiectul erau Gallé-urile acele vase create de talentatul sticlar francez în secolul al XIX-lea, o artă aparte, de mare rafinament.

Ei bine, din 1985 pînă azi, au fost identificate 12 000 de falsuri care au inundat Franța și Europa, sursa lor fiind România. Consultanții informau că 14 fabrici cuprinzînd 25 000 de muncitori lucrează în România pentru a produce copii de Gallé-uri, copii foarte reușite datorită talentului maiștrilor sticlari ce le execută, artiști ei înșiși, dar necunoscuți, mulțumindu-se să adauge pe lucrări o falsă semnătură Gallé. Probabil nu din propria inițiativă.

Această vărsare de falsuri a invadat Europa, unde erau oferite pentru 1 000 sau 2 000 de franci bucata, pentru ca să ajungă în licitație la cîteva sute de mii de franci, pînă la descoperirea falsului. Oricît de harnic să fi fost meșterul Emile Gallé, i-ar fi trebuit o sută de vieți ca să realizeze fluviul de copii cu care România a inundat Europa. S-au cîștigat niște bani, s-a cîștigat valută, dar s-ar opri această rușinoasă afacere.

PRECIZARE

În numărul nostru din 17 iulie, nota „D'ale Actualității", aparține lui B. Mihai și nu Gildei Lazăr. Facem cuvenita rectificare.

B. Elțîn a început lupta împotriva influenței partidelor politice în activitatea de stat

Agenția rusă de știri RIA a anunțat, simbătă, semnarea de către Boris Elțîn a unui decret prin care administrația și întreprinderile din Rusia vor fi scoase de sub influența partidelor și a organizațiilor de masă. Decretul îi vizează în primul rînd pe membrii Partidului Comunist aflați în poziții de conducere, care desfășoară o activitate ideologică. Prin acest decret, Federația Rusă preia un rol avangardă în Uniunea Sovietică.

Potrivit anunțului agenției, RIA, decretul va intra în vigoare peste 14 zile. „Persoanele aflate în serviciul statului trebuie să se conducă în exclusivitate după legislația RSFSR", se arată în decret. Funcționarii de stat vor putea desfășura o activitate politică numai în afara cadrului oficial. Decretul se referă la oficialitățile de pe toate planurile politice și din întreprinderi. El este valabil pentru toate întreprinderile aflate pe teritoriul Rusiei, chiar dacă acestea sînt subordonate din punct de vedere administrativ centralei de la Moscova.

Elțîn a înființat organele competente să creeze noi locuri de muncă pentru persoanele ce vor fi concediate prin aplicarea decretului. Toate actele administrative elaborate prin cooperarea între administrație și partide urmează să fie revizuite pînă la 1 octombrie. În documentele oficiale nu va fi specificată în viitor apartenența politică a persoanelor.

Potrivit agenției RIA, decretul garantează dreptul la activitate politică pe plan particular. Nimeni nu va fi destituit de la locul său de muncă datorită apartenenței la un partid sau o organizație de masă, cu excepția cazului cînd acest lucru este prevăzut de lege. Agenția RIA relatează că președintele Rusiei a recomandat prezentarea acestei inițiative legislative și în parlamentul sovietic, în scopul eliminării influenței partidelor asupra organelor supreme ale URSS, ca Tribunalul Suprem, Comisia Constituțională, Ministerul de Interne, Procuratura generală și KGB. (D.P.A.)

Misiunea satelitului european „ERS-1"

Cerul are acum „ochi-radar" care vor transmite date despre climă și despre fenomenele meteorologice globale. Această nouă fază a cercetărilor devine posibilă prin lansarea rachetei „Ariane" de la baza franceză Kourou (Guyana Franceză) în noaptea de 16/17 iulie avînd la bord satelitul „ERS-1". Timp de o oră, ambițiosul program al europenilor, care a costat cîteva miliarde, părea periclitat : nu se mișca o antenă, dar defectul a fost remediat de Centrul de control ESOC din Darmstadt. Prin acționarea motorului personalul de la sol a putut debloca antena.

„În construcția navelor cosmice, elementele mecanice de construcție pun din ce în ce mai multe probleme deoarece, pe de o parte, ele trebuie să fie ușoare, iar pe de altă parte să poată rezista unor eforturi deosebite", a precizat fizicianul Klaus Lemhart de la ESOC. El a arătat că a fost vorba de o defecțiune obișnuită, care nu este similară cu o pană, așa cum a fost cazul satelitului european de televiziune „TV-SAT" cînd s-a produs paralizarea lui încă înaintea începerii misiunii pentru care a fost lansat. Un dispozitiv de prindere montat greșit a împiedicat umbrela celulelor solare să se deschidă. Fără aprovizionare cu energie, „TV-SAT", care a costat 100 milioane mărci, a devenit similar cu un deșeu metalic.

„ERS-1", lansat acum, nu a avut această soartă. El poate „vedea" și noaptea, pe ceață sau prin nori. Satelitul, în greutate de 2,4 tone, înconjoară Pămîntul la circa 800 kilometri înălțime de la pol la pol, iar Pămîntul se rotește sub el. „ERS-1" poate deci să fotografieze fiecare punct, inclusiv Arctica și Antarctica, care se află sub observația sateliților obișnuiți. Cercetătorii speră să obțină astfel date corecte despre masele polare de gheață, efectul de seră și încălzirea la nivelul întregii planete.

„ERS-1" mai poate oferi date despre valurile marine și viteza vînturilor care bat deasupra oceanelor. Măsurătorile sînt făcute în decurs de trei ore în diverse puncte și sînt utile prognozelor meteorologice rapide. Prin măsurătorile efectuate, satelitul poate contribui și la depistarea mai exactă a factorilor poluanți : imaginile transmise pot identifica poluarea oceanelor de către nave, dar și tăierile ilegale din pădurile tropicale.

Într-o singură secundă „ERS-1" culege un număr de date ce corespund unui text de 5 600 de pagini. Datele sînt trimise de la Stațiunea de primire Kiruna (nordul Suediei) la Centrul european spațial de calcul ESRIN din Frascati, Italia. Vor trece trei luni pînă la decodificarea primei benzi cu date. După această perioadă datele respective vor constitui „un progres enorm" pentru cercetările viitoare, susține directorul ESOC, Heftmann. (D.P.A.)

Oferte de serviciu

ASOCIAȚIA ROMÂNA DE COPII HANDICAPATI PSIHIC, angajează prin concurs secretară, cunoscătoare engl. + franceză. Relații la telefon 83.15.84

Dicționar politic

„A" (Partea I)

ABSENTEISM. Refuz de a se prezenta la urne, în cazul alegerilor politice, sau de a participa la vot în cadrul unei organizații. **A.**, care poate fi o armă politică redutabilă — dar o armă cu dublu tăiș —, a fost uneori folosit în diverse consultări electorale. Anarhiștii, în special, au preconizat **a.** ca mijloc de luptă contra societății burgheze.

ABSOLUTISM. Sistem de guvernare în care suveranul posedă plenitudinea puterilor, fără nici o limită constituțională. Acest sistem și-a avut apogeul în Europa în secolele XVII—XVIII. În **a.**, monarhul este obligat să respecte legile fundamentale tradiționale ale statului. Spre deosebire de tiran sau de despot, monarhul absolut este supus legilor pe care el sau predecesorii săi le-au promulgat.

ACTIVIST. Persoană care se dedică unei activități politice, uneori clandestine, ilegale, adesea cu caracter violent, în favoarea sau contra grupului de putere statornicit. **A.** se deosebește de militant prin comportamentul său : primul caută înainte de toate acțiunea, convins că ea este singura șansă de succes, în vreme ce al doilea, format din punct de vedere politic, este mai întîi un propagandist, mai voluntar ca om de partid decît primul, căutînd să cucerească o masă de oameni sau o elită pentru a face să triumfe ideile sale. **A.** se fixează foarte rar, trecînd cu ușurință de la un grup la altul vecin cu acesta, fără prea multă preocupare pentru doctrine și programe. În limbajul comunist, **a.** este o persoană cu funcții de conducere într-o organizație.

AGENT. Reprezentant (oficial) al unei instituții, al unei organizații etc. **A. diplomatic :** persoană care îndeplinește o misiune diplomatică. **A. provocator :** individ care provoacă intenționat incidente ce antrenează represalii împotriva grupului sau a oamenilor în favoarea cărora, aparent acționează. Polițiile politice întrebuințează în mod curent **a.p.** pentru a face opoziția să comită acte ilegale care determină autoritățile juridice să ia măsuri contra ei. Regimurile totalitare fac apel la **a.p.** pentru a descoperi opozanți. În limbajul politic curent, termenul de **a.** desemnează persoana acționînd în contul unui grup, al unui „lobby", al unei puteri străine.

AGITAȚIE. Acțiune politică desfășurată prin cuvînt sau prin scris în vederea excitării maselor sau a unei fracțiuni determinate a populației. Partidele comuniste reunesc a. și propaganda sub aceeași autoritate, ambele avînd ca obiectiv să orienteze opinia publică într-un sens bine stabilit. Unii adversari le imită.

AMNESTY INTERNATIONAL. Mișcare mondială independentă, născută în 1961, jucînd un rol specific în apărarea drepturilor omului. Concentrîndu-și activitatea asupra deținuților, **A.I.** urmărește eliberarea deținuților de conștiință, cere judecarea imparțială și neîntîrziată a tuturor deținuților politici și activează în numele persoanelor deținute fără să fi fost acuzate formal sau judecate, se opune fără rezerve pedepsei capitale, torturii sau altor tratamente și pedepse crude, inumane și degradante. În 1990, mișcarea avea peste 3.000 de grupuri (750.000 de membri, abonați și sprijinitori) în peste 150 de țări și teritorii, fiecare grup acționînd în numele persoanelor deținute în alte țări și nu în cea în care activează. Sediul secretariatului mișcării este la Londra.

ANARHISM. Doctrină care își propune să facă oamenii egali și liberi prin desființarea proprietății private, considerată ca sursă a opresiunii și a statului (guvernului), considerat instrument al opresiunii, eliberînd individul de orice tutelă și considerînd că drepturile omului sînt incompatibile cu orice regim social-politic al vremurilor noastre. Mișcarea **a.** se reclamă din Bakunin, Kropotkin, Eliséa Reclus, Sébastien Faure, cărora li se adaugă Godvin, Max Stirner și J.B. Proudhon. Există un **a.** social (proudhonian) și un **a.** individualist (stirnerian). În terminologia specifică, „propaganda prin faptă", devenită celebră, înseamnă desfășurarea de acțiuni teroriste. Mișcarea **a.** a influențat sindicalismul, pe care l-a orientat spre greva generală și independența față de stat, partide politice și religie. **Anarho-sindicalismul :** teorie conform căreia sindicatele constituie baza mișcării muncitorești și trebuie să aibă rolul principal în viața socială. **A.** combate și marxismul și partidele comuniste.

CONSTANTA MUNTEANU

O NOUĂ NEDREPTATE

Luni dimineață, la sediul Ligii Veteranilor de Război erau adunați o mulțime de membri. Aceștia reclamau că, avînd calitatea de veterani și invalizi de război nu li se eliberează legitimații de călătorie pe căile ferate. Pentru veteranii de război decorați ar trebuie să se asigure 12 călătorii gratuite, iar pentru simpli veterani, 6 călătorii cu 50% reducere.

Prezentîndu-se la comisariatele militare, membrilor Ligii nu li s-a recunoscut calitatea de veterani de război, deși posedau documentele necesare. De asemenea, li s-a impus să se înscrie la comisariat sau în Asociația Veteranilor de Război și să aștepte pînă în luna octombrie sau noiembrie. Unii au fost jigniți. Am stat de vorbă cu mai multe persoane, printre care : Nicolae Popleșanu, Aurelian Elefterescu, Nicolae Cristea, Virgil Jianu, Alecu Taifas și Tudor Ghețu.

Liga Veteranilor de Război a înaintat o scrisoare deschisă către președintele țării, primul ministru și Parlamentul României, din care redăm : „Și astăzi, ca și ieri, ne trezim marginalizați, înșelați și purtați pe drumuri, umiliți, chiar și pentru un bilet de tren sau autobuz. Sîntem obligați prin Hotărîrea Guvernului nr. 1 065/1990 art. 5 să ne înregimentăm împotriva voinței noastre, în Asociația Națională a Veteranilor de Război, care și-a schimbat numai numele, dar și-a păstrat obiceiurile practicate în cei 45 de ani cînd funcționa sub denumirea de Comitetul Național al Veteranilor de Război și al Luptătorilor Antifasciști. Această asociație a rămas cu aceeași conducere de politruci, ca și în trecut".

MARIUS PAUSAN

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

● Viitoarea formulă de desfășurare a activității fotbalistice, cu o divizie cu 18 echipe, cu un eșalon inferior compus din două serii a 18 echipe și un al treilea din 4 serii a cîte 20 de echipe, comporta multe discuții și numeroase obiecțiuni. Deși se pare că a fost agreată de majoritate. Pornind pe jos, în special cea de-a treia treaptă valorică (divizia C) este greu de crezut că va face față nevoilor de reprezentare și afirmare a mișcării fotbalistice de la bază. Mai ales cînd campionatele județene abia se încearcă să fie înfiripate. Reducerea la mai puțin de jumătate, a numărului de formații angajate în această întrecere, va crea mari greutăți și nemulțumiri, dacă ne gîndim numai la problemele ridicate de deplasări. Care cu orice criterii geografice s-ar opera, vor fi deosebit de lungi și deci greoaie și costisitoare. Va fi tocmai abandonarea criteriului care a stat la baza actualei — și viitoarei desfășurate reglementări. În mod sigur dacă la prima vedere nu izbesc, pe parcurs dificultățile vor apare și vor fi deosebite. Ar mai trebui gîndit asupra acestei formule. Nici în divizia secundă lucrurile nu ni se par a sta mult mai bine : două serii din trei, ceea ce înseamnă o reducere la jumătate a participanților, nu considerăm că este soluția cea mai fericită. Dacă se opta pentru reducere s-ar fi putut lăsa trei serii cu un număr mai mic de echipe, eventual 14.

Am vrea să mai adăugăm o constatare, aceea că rezultatele mai bune ale fotbalului românesc, au început să apară după introducerea formulei pe care acum vrem să o abandonăm. Nu este un lucru peste care să se treacă cu ușurință. În orice caz considerăm cu fermitate că toate aceste modificări mai trebuie gîndite cu seriozitate și răspundere. Nu ne va încinta dacă ni se va da dreptate pe urmă.

● Cupa Mondială la polo desfășurată la Barcelona, repetiție înaintea Olimpiadei de la anul, a revenit oarecum surprinzător echipei U.S.A., care a învins în finală Iugoslavia cu 7—6.

● În Turul Franței, Gianni Bugno unul din favoriții inițiali, a cîștigat etapa a 16-a care prefațează marile vîrfuri ale Alpilor, învingîndu-l la sprint pe liderul cursei Miguel Indurain, care își păstrează tricoul galben.

● După absența de la Wimbledon, Monica Seles și-a făcut reintrarea, într-un concurs de tenis în orașul american Newport. A pierdut însă în finală, în fața tinerei americane Jennifer Capriati în două seturi, cu 6—4, 7—5.

● Cei patru atleți românți care au luat startul în concursul de la Larnaka în Cipru au obținut două locuri trei (Mircea Oancea la 110 m.g. și Daniel Bărbulescu la lungime), un loc doi (Costel Grăsu la greutate) și o victorie la 100 m. plat prin Daniel Cojocaru cu un nou record al competiției 10,42 sec. (I.f)

ȘTEFAN STOICA ÎN GRECIA

Marți, 23 iulie, Universitatea Craiova a semnat împreună cu conducerea clubului grecesc Larisa un contract care prevede cedarea pe trei ani a jucătorului craiovean Ștefan Stoica pe o sumă de 60 000 de dolari și un turneu în această iarnă al echipei oltene. (E.P.)

PE GLO

SITUAȚIA DIN IU LAVIA. Croația s rat că nu va pu convorbiri atît armata federală nu va fi retrasă de ritoriul ei. Consiliu țional croat intrun la Zagreb a cerut re rea tuturor trupelor intea începerii tratative. Preș croat Franjo Tuđ avertizat populația blicii să se aștepte război în toată regi Stipe Mesić, pres federației și croat gine este de părere se va ajunge totuș război civil. Repre tul Serbiei în pre colegială, Borisav Jo afirmat că în Croa lența inter-etnică cote atît de ridicate retragerea armatei rale ar duce la izb războiului. Lupte gr loc la frontiera Croația de est și pre Voivodina.

Unitățile armatei rale vor începe joi gerea din Slovenia, mandantul Armatei generalul A. Roseta, clarat că trupele se trage într-un interval timp mai scurt de luni. La rîndul ei A a început retragere țelor masate la fr cu Slovenia, proces va încheia la sfîrș nii.

ABANDONAREA XISMULUI. Pr sovietic Mihail ciov intenționeaz pună plenarei Co Central al P.C.U donarea marxism transformarea p într-unul social-d Conform unor in furnizate de un zia pendent, noua ide partidului va a dreptul la prop dreptul la moșteni pra pămîntului și nunța la proclama teismului. Mulți sînt părere că o asti schimbare va duce dul comunist al U Sovietice la distruge se prevede o bătălie ternică între conser și reformiști.

PLAN DE PACE. încheierea vizitei l mes Baker în Isra mierul Yitzhak Sa sugerat că Israelul tea accepta o co conferință de pace lul ar dori să pos vorbiri directe cu arabe și separat cu zentanți palestinieni nistrul habitatului Sharon, a cerut ins să renunțe la cere mărilor, afirmînd Statele Unite nu vo presiuni în acest peste cîțiva ani S proceda asemenea la

VIZITĂ. Șeful major reunite, ge american Colin Po efectuat o vizită la cova. Cu această o a purtat convorbiri neralul Moiseev și oficialități sovietice ritoare la tratatul reducerea armam strategic (START urmează a fi semn babil săptămîna v precum și despre m marea industriei de ment sovietice în civilă. Călătoria well în Uniunea So o precede pe cea dintelui George Bu va sosi în capitala că în ziua de 31 urmînd ca pe 31 fie semnat tratatul

REZISTENȚĂ. tența afgană afe este suficient de tată pentru a răst gimul promarxist putere și pentru r războiul, a decla purtător de cuvînt jaheddinilor afir tuși, combatanții m ping planul de p Organizației Natiu nite, care prevede rea unui armistiț ganizarea de alegeri

CONVORBIRI. ministru grec Co Mitsotakis a înce o vizită oficială la cova. Ea va dura și în cursul ei pr nistru va purta o cu omologul său Valentin Pavlov situației din Balc pra conflictului din slavia și asupra situației din Cipru.

ÎNTÎLNIRE. Cl german Helmut K președintele franc çois Mitterrand v tilniți pe malul lac gern, în Alpii pentru un schimb nii ce privesc sfîș Subiectele care abordate au fost economică și poli strînsă în cadrul tății Europene, situ Iugoslavia și pr de securitate ale tului. (L. St.)

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă PO Box 12 201, telex 10376 prefir București, Calea Griviței nr. 64—66.

Tiparul : Imprimeria CORESI, București